

СТЕНОГРАМА

засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану

25 лютого 2026 року

_____. ... Я хочу ще раз повторити, що мої двері завжди відкриті, я завжди готова допомагати у цій антикорупційній діяльності. Просто звертайтеся.

_____. Дуже приємно вас зараз тут вітати і вас бачити. Можливо у вас є одна або дві поради, які ми пошеримо з нашими колегами, як взагалі у цій сфері працювати.

_____. Найголовніше це все-таки прозорість і всі кроки, які передбачають надання цієї прозорості. Саме ця прозорість і дотримання всіх цих кроків, вони будують довіру, яка сприяє цьому процесу.

_____. Дуже дякую. Ми якраз на шляху до цього.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще раз дуже дякую, дуже радий співпрацювати з британським парламентом. Наскільки ми знаємо, корупція не має меж, і це наше спільне завдання з нею боротися.

Ми, друзі, переходимо, до питання "Різне" і у нас сьогодні в "Різному" є декілька питань.

І питання перше – це запрошені представники Дніпропетровської області. Ми розглянемо зараз ситуацію з мобілізаційними заходами в Дніпропетровській області, про які на минулому засіданні розказував Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець.

І друге питання в "Різному" у нас – це ситуація, яка склалася в місті Горішні Плавні Полтавської області.

Починаємо. На нашому засіданні 9 лютого омбудсман Дмитро Лубінець наголосив на резонансному інциденті в Дніпропетровській області, де 55-річний чоловік помер після перебування в приміщенні ТЦК та СП і спілкування з військовослужбовцями ТЦК та СП. Зафіксовано, що людина була доставлена до закладу, а вже наступного дня опинилася в лікарні, де лікарі констатували смерть.

Відповідно сьогодні у нас присутні: начальник Дніпропетровського обласного ТЦК та СП Дубовик Олексій Леонідович (вітаю вас) і керівник Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Східного регіону Синельников Микола Володимирович. Також у нас сьогодні присутній представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки і оборони Ковбаса Юрій Михайлович і начальник управління додержання прав військовослужбовців, поліцейських, ветеранів та інших осіб, секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Чуклін Леонід Леонідович.

Ми починаємо з заслуховування начальника Дніпропетровського обласного ТЦК та СП Дубовика Олексія Леонідовича.

Олексію Леонідовичу, будь ласка, пересядьте в цей ряд, вперед, місце ваше, до мікрофону. У нас порядок роботи такий: спочатку ми даємо вам 5 хвилин для того, щоб ви доповіли ситуацію конкретно по цьому інциденту і загальну ситуацію по дотриманню прав людини при мобілізаційних заходах в Дніпропетровській області, а далі будемо ставити вам питання.

Тож, Олексію Леонідовичу, слухаємо вас.

ДУБОВИК О.Л. Всім доброго дня. Всіх вітаю. Начальник Дніпропетровського ТЦК та СП полковник Дубовик Олексій Леонідович.

Щодо визначеної ситуації, те, що ви сказали, можу доповісти наступне. 06.02.2026 група оповіщення військовослужбовців Самарського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки у місті Дніпро спільно з представником Національної поліції здійснювали оповіщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачте, я вас на секунду буквально перерву. Нагадую всім запрошеним, що ви несете відповідальність аж до кримінальної за правдивість того, що ви розповідаєте сьогодні на засіданні тимчасової слідчої комісії. Вибачте, це важливе повідомлення.

Будь ласка, продовжуйте.

ДУБОВИК О.Л. Спільно з працівником Національної поліції в.п 1/2 Головного управління Національної поліції Дніпропетровської області старшим сержантом поліції здійснювали оповіщення в місті Дніпро. З доповіді відповідно до наказу начальника РТЦК № 67 від 06.02.2026, де всі зазначені групи оповіщення були зазначені в цьому наказі, з доповіді начальника РТЦК приблизно о 22.10 06.02 група оповіщення на службовому автомобілі Volkswagen ID.4, рухаючись по вулиці Мандриківська, на проспекті Героїв побачила чоловіка біля дороги. Вирішили перевірити документи. Коли на чоловіка навели світло фар від авто, стало зрозуміло: людина була вся в крові і їй було зле. Невідомий благав про допомогу. Військовослужбовці запропонували йому проїхати до філії № 1 від лікарні № 16, Дніпровська міська лікарня № 4 ДОР, що знаходиться за адресою місто Дніпро, вулиця Панікахи, 19. Так як там була цілодобова військово-лікарська комісія, військовослужбовці знали, що там знаходяться лікарі. Так як військовослужбовці територіальних центрів комплектування комплектуються з різних військових частин, в основному це на 95 відсотків скомплектовано з

бойових військових частин, ті, що мають поранення і тяжкі поранення, то розміщенням по місту Дніпро найближчих лікарень вони не володіли.

Під час приїзду з'ясувалось, що постраждалий Весін Олег Вікторович 27.02.1970 року народження по прибуттю до лікувального закладу десь приблизно о 23:00, при виході з автомобіля Volkswagen ID.4 втратив свідомість та впав. Військовослужбовці намагались привести громадянина до тями, але він не подавав ознак свідомості. Викликали швидку допомогу, але вона їхала довго. Недочекавшись приїзду карети швидкої дороги, попросили лікаря з поліклініки, щоб він оглянув громадянина Весіна. Лікар перевіряв пульс у громадянина Весіна, він був відсутній, про що медпрацівником зроблений був висновок, що чоловік помер. На місце події була викликана поліція, ВП/1, бодікамера, яка була задіяна під час оповіщення, була конфіскована Національною поліцією, і на даний час три військовослужбовці цього РТЦК знаходяться під арештом. По даному факту доповідь завершив.

Те, що стосується саме по військовослужбовцях по фактах саме за 2025-й і 2026 роки. Значить, можу доповісти наступне, що випадки нападів на групи оповіщення РТЦК та СП і також по супроводженню військовозобов'язаних за 2025-2026 роки з початком 2026 року почастишали. Це я бачу дуже великий негатив в зв'язку з великим резонансом, який проходить по телеграм-каналам, також прикладає руку російська федерація. Ну і можу сказати таке, що за 2025 рік було нападів 17, 8 військовослужбовців отримали ножові та вогнепальні поранення, 7 отримали травми різного ступеня тяжкості. За січень 2026 року 5 нападів на групи оповіщення, ножових поранень отримав 1 військовослужбовець, 2 військовослужбовця отримали травми різного ступеня тяжкості. За вчорашній тільки день на групи оповіщення здійснено 2 напади, 2 військовослужбовця отримали ножові поранення, сюди вони не внесені.

Саме по роботі груп оповіщення, по дотриманню законності. Перевірка документів є законною і прямо передбачена українським законодавством.

Це чітко визначено Постановою Кабінету Міністрів України № 560 від 16.05.2024. Пунктом 49 постанови прописано: повноваження представників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки або поліцейські мають право вимагати у громадян чоловічої статі віком від 18 до 60 років військово-облікові документи у тому числі в електронній формі, документи, що посвідчують особу.

Пункт 25 постанови: громадянин чоловічої статі віком від 18 до 60 років зобов'язаний мати при собі військово-облікові документи та пред'являти їх за вимогою уповноваженої особи.

Це повністю відповідає Конституції України, адже захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності держави, конституційним обов'язком громадянина є перевірка документів і механізму контролю за його виконанням.

Що стосується Дніпропетровської області у плані впровадження перевірки документів. Спільним наказом Дніпропетровської обласної військової адміністрації, Оперативного угруповання військ "Запоріжжя", Оперативного угруповання військ "Харків", Оперативного угруповання "Херсон" № 137/0/13-23/4916/189/442 від 18.12.23 про встановлення особливого режиму в'їзду/виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців на осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів, перевірки документів та огляду речей у осіб на території Дніпропетровської області. Встановлено на строк дії правового режиму воєнного стану, особливий режим в'їзду/виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів, перевірку документів та огляд речей у осіб на території Дніпропетровської області.

Спільним наказом створено комендатури та наказами комендантів визначено право військовослужбовців територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки здійснювати перевірку документів

та огляд речей в осіб на території Дніпропетровської області відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.21 № 1456 про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів.

По суті минулого засідання, що стосується неносіння розпізнавальних знаків військовослужбовцями різних військових частин, а також територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки. Бойовими розпорядженнями Головнокомандувача Збройних Сил України, Командувача Сухопутних військ Збройних Сил України за грифом "Т", вони надходять практично щоденно або через день, заборонено носіння шевронів, нарукавних знаків з метою приховання місць дислокації підрозділів та установ Збройних Сил України.

Шановний головуєчий, панове присутні, полковник Дубовик доповідь завершив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

У нас є питання. Давайте почнемо з конкретного цього випадку, який ми вже почали розглядати. Ви сказали, що бодікамери були у військовослужбовців?

ДУБОВИК О.Л. Так, бодікамера була, вона знаходилася, одна...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Одна?

ДУБОВИК О.Л. Одна. В групі оповіщення. І вона конфіскована...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А вона має бути одна, бодікамера, на всю групу оповіщення чи в кожного військовослужбовця має бути бодікамера?

ДУБОВИК О.Л. Може бути одна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В цьому випадку була одна. А взагалі у вас як це відбувається?

ДУБОВИК О.Л. Буває дві, буває одна, в залежності від наявності бодікамер в тих чи інших РТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Але ваші групи оповіщення завжди відповідно обладнані принаймні однією камерою?

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Обов'язково?

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наступне питання. 22:10 6 грудня вони були самі чи вони були в супроводі працівників Національної поліції?

ДУБОВИК О.Л. В екіпажі знаходився працівник поліції.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто разом з ним.

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді розкажіть нам склад екіпажу. Було три військовослужбовця ТЦК і один співробітник Національної поліції?

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто їх було четверо.

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Затримані сьогодні три військовослужбовці ТЦК.

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А що з цим працівником Національної поліції?

ДУБОВИК О.Л. Я не володію інформацією по даному пункту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну він був з самого початку до кінця цього інциденту в складі цієї групи?

ДУБОВИК О.Л. Значить, по доповіді начальника РТЦК, те, що йому доповіли у групах, по приїзду на місце Панікахи, 19, там, де знаходився лікувальний заклад, поліцейський десь потім пропав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пропав.

ДУБОВИК О.Л. Так. Але ж він був у групі оповіщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Є прізвище цього поліцейського?

ДУБОВИК О.Л. Звісно, є прізвище, є номер жетона.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як його прізвище?

ДУБОВИК О.Л. Дуплій Євген Геннадійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дублій?

ДУБОВИК О.Л. Дуплій.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуплій.

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Євген Геннадійович.

Зараз ці троє військовослужбовці, які були затримані, знаходяться де?

ДУБОВИК О.Л. Знаходяться в СІЗО.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Знаходяться в СІЗО. Зрозуміло.

Ну, тут питань насправді багато, але я думаю, що, напевно, є сенс ці питання в подальшому ставити прокурору, який присутній, і будемо йому ставити їх.

Я тут зібрав останні якісь місяці новини, які стосуються саме Дніпра. От, стегно зламано внаслідок перевищення повноважень, в Дніпрі чоловік опинився в лікарні після побиття працівниками ТЦК, про це дніпрянин Ростислав Білаєнко розповів Суспільному. Це не російське телебачення і не ІПСО. Це було 1 травня, йшов на роботу, десь о 9:45 під'їхали два буси, вибігла пара хлопців в балаклавах, ніяких документів не показали, почали бігти за мною, я почав від них тікати, вибіг на проїзну частину, ну і так далі.

Впав, нога наче відлетіла, стегно зламане – лікарня. Звернувся з заявою щодо дій працівників ТЦК до Державного бюро розслідувань та поліції.

Далі йдемо. В Дніпрі військовий ТЦК влаштував стрілянину під час погоні за ухилянтом, відео, вулиця Івана Нечуя-Левицького, ось відео. Знову Дніпро.

Далі. Поліція. Ну це ми вже говорили, Це ситуація про трьох військовослужбовців ТЦК, враховуючи, що їм інкримінують злочин, передбачений частиною другою статті 121 Кримінального кодексу України "Умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого", я так розумію, що Національна поліція поки що не вірить в цю версію, яку ви розповіли, що вони його в світлі фар побачили в крові і нічого його не чіпали. Бо тоді за що ж вони сидять? Тут конкретно частина друга статті 121, повторюсь, "Умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого".

Далі. В Саксаганському територіальному центрі комплектування та соціалізації в Кривому Розі помер військовозобов'язаний. Це знову Суспільне. Дніпро.

Буквально новина триденної давнини. У Дніпрі слідчі повідомили двом військовослужбовцям РТЦК та СП підозру в хуліганстві. Конфлікт між водієм та групою оповіщення виник у маршрутному таксі на вулиці Осінній. За попередньою інформацією, суперечка сталась під час перевірки військово-облікових документів. Двоє представників РТЦК та СП у салоні автобуса застосували до водія транспортного засобу фізичну силу та засіб сльозогінної дії. На момент інциденту у маршрутці перебували інші пасажери. Це я зараз цитую повідомлення відділу комунікацій поліції Дніпропетровської області. Після інциденту військовослужбовці РТЦК залишили місце подій. Слідчі Дніпровського районного управління поліції номер 2 повідомили про підозру фігурантам у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною четвертою статті 296 –

"Хуліганство, вчинене групою осіб із застосуванням заздалегідь підготовленого предмета" Кримінального кодексу України.

Дніпровська спеціалізована прокуратура у сфері оборони Східного регіону, зараз поговоримо.

Співробітник ТЦК під час силової мобілізації в Дніпрі вдарив чоловіка. У Дніпрі співробітники ТЦК побили чоловіка, який заявляв, що має дитину-інваліда. Ну і далі, поліція відкрила, знову офіційне повідомлення поліції Дніпропетровської області. Поліція відкрила кримінальні провадження за фактом перевищення влади військовослужбовцями, поліцейськими. 22 грудня близько 9:30 до поліції звернувся чоловік із заявою про завдання йому тілесних ушкоджень. На місце виїхала слідчо-оперативна група поліції, яка під час перевірки встановила, що він порушив правила військового обліку. У ході подальшого конфлікту з військовими ТЦК та правоохоронцями громадянину були завдані тілесні ушкодження. За даним фактом відомості внесені до ЄРДР за статтею 426-1 "Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень" та статтею 365 "Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу" Кримінального кодексу України. І це я так, знаєте, як кажуть, по діагоналі.

А далі я читаю вашу заяву, де ви говорите, що порушень при мобілізації немає і "бусифікації" немає. Можете пояснити весь цей перелік? Тут не один випадок, не два, не три. І розслідується. Як в цілому ви оцінюєте це все? І як, врешті-решт, ви робите висновок, що немає порушень?

ДУБОВИК О.Л. Ну я так не можу вам сказати, я ж не казав, що стовідсотково порушень немає, але по кожному випадку треба розбиратися і пояснення ми по кожному випадку давали. От, наприклад, те, що ви наголошували першим пунктом, що військовозобов'язаний, побачивши представників, військовослужбовців територіального центру комплектування

та соціальної підтримки, почав тікати, зламав стегно. Да, це реально воно так було: він просто тікав сам, упав і зламав стегно. Військовослужбовці надавали йому допомогу. Вони за ним навіть не гналися. Вже побачивши те, що він упав, перечепився, почали давати йому допомогу. Це по одному. І так іде по кожному. Да, є випадки, наприклад, те, що ви крайній раз казали, те, що про розпилення сльозогінного газу балончиком, котрим бризнули в салоні маршрутного таксі. Да, там йде зараз розбирательство, у нас проводиться службове розслідування по даному факту, саме по діях військовослужбовців територіального центру комплектування та соціальної підтримки. По кожному випадку, який виникає в тих чи інших ракурсах, проводяться всі перевірки і службові розслідування, дається їм правова оцінка. І також караються військовослужбовці за те, що вони зробили не так, як їм проводили по цьому інструктаж.

При цьому можу ще доповнити одне: те, що саме по роботі з військовослужбовцями і групами оповіщення щоденно і кожного місяця протягом року проводяться інструктажі, заняття по роботі, доводяться вимоги розпоряджень керівних документів – тих, які спускаються командуванням Сухопутних військ і Генеральним штабом.

Також залучалися, у нас було крайнє заняття – те, котре проводила Національна поліція 24.12.2025 спільно з поліцією діалогу Головного управління поліції Дніпропетровської області, організовано проведення Zoom-конференції з особовим складом РТЦК та СП, що долучаються до груп оповіщення.

Плюс до того можу додати ще, що перед початком оповіщення організовано щоденне проведення занять з особовим складом оповіщення ТЦК та СП щодо меж повноважень, обмежень прав громадян та відповідальність за перевищення службових повноважень згідно з Кримінальним кодексом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, а ви з якого числа очолюєте Дніпропетровський обласний ТЦК та СП?

ДУБОВИК О.Л. З вересня 2023 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Березня?

ДУБОВИК О.Л. Вересня.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З вересня 2023 року. Тобто 2,5 року.

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, а з цього часу яка кількість службових розслідувань була у вас і чи є притягнуті до відповідальності військовослужбовці ТЦК та СП? Можете надати нам статистику?

ДУБОВИК О.Л. Кількість, ну точно не можу сказати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. За минулий рік.

ДУБОВИК О.Л. За минулий рік порядку 18 проведено службових розслідувань.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Всього було 18 службових розслідувань.

ДУБОВИК О.Л. Це так, я неточно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Біля 18 службових розслідувань.

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І які результати цих розслідувань?

ДУБОВИК О.Л. Є покараний особовий склад, на який накладені дисциплінарні стягнення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які?

ДУБОВИК О.Л. Догана і сувора догана, попередження про неповну службову відповідність.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А що далі відбувається? Догана і сувора догана, попередження про неповну службову відповідність – і вони продовжують далі служити.

ДУБОВИК О.Л. Деякі військовослужбовці, які мають ваги, особливо це тяжкі контузії, ми їх відсторонили від виконання службових обов'язків по оповіщенню.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А от скажіть, будь ласка, вас, от ви 2 з половиною року працюєте от в цьому напрямку на цій посаді – в цілому, на вашу думку, система, в якій оповіщення здійснюють військовослужбовці, в тому числі, як ви говорите, ті, які мали тяжкі контузії і поранення і очевидно які пройшли важкі бойові дії, наскільки ефективно, що ці люди в подальшому, враховуючи їхній досвід, можуть виконувати оцю функцію оповіщення, спілкування

безпосередньо з цивільними громадянами, воно, на вашу думку, є реально працюючим механізмом?

ДУБОВИК О.Л. Справа в тому, що у 2023 році одною із вимог тодішньої, коли приймалося рішення по РТЦК, було прийнято рішення, що укомплектувати РТЦК тільки виключно бойовим складом військовослужбовців, які мають поранення. Скажу так, у мене в стінах, у закладах РТЦК ті, котрі по Дніпропетровській області, на даний час укомплектовано 95 відсотків цими військовослужбовцями, які мають поранення, тяжкі поранення, а також відсутність кінцівок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я зрозумів.

ДУБОВИК О.Л. Тому ефективність проведення заходів мобілізації, вона, скажу так, груп оповіщення, котрі працюють спільно з представниками Національної поліції, з мого погляду, це якби один із дієвих на даний час результати передає. На жаль, по повістках, які виписуються і направляються Укрпоштою, і розносяться військовослужбовцями, а також обласною військовою адміністрацією, результату ніякого не дає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. С кажіть, будь ласка, а за час, який ви очолюєте, чи були у вас випадки, коли ваші військовослужбовці, підлеглі, були притягнуті до кримінальної відповідальності, чи справа по яких була скерована в суд?

ДУБОВИК О.Л. Було 2 випадки, з яких саме? Бо випадків багато було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, не з яких, а взагалі скільки? От там, де справи скеровані в суд проти ваших підлеглих, можливо є судовий вирок вже?

ДУБОВИК О.Л. Два випадки було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Два випадки. Ви можете нам розповісти?

ДУБОВИК О.Л. На жаль, не пам'ятаю, але пам'ятаю одне, що не по хабарництву, те, яке оператор по ... (*нерозбірливо*) виключав особовий склад за певну винагороду. А друге було скеровано за виписку повісток неправомірних.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто не скеровано жодної справи в суд і немає жодного вироку по саме якихось діях насильницьких під час здійснення мобілізаційних заходів. Такого немає у вас. Правильно я розумію?

ДУБОВИК О.Л. Ні, чому. Останні випадки...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, оцей да, оцей, не скерована справа в суд, іде розслідування.

ДУБОВИК О.Л. Цей випадок оголошений і внесений в Єдиний державний реєстр. І зараз ми по тих двох військовослужбовцях, які розпилили балончик в маршрутці, так само оголошена їм підозра.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Правильно. Але я спитав вас саме – скеровано в суд або винесено вирок. Там виходить нуль, правильно я розумію? На цю хвилину немає.

ДУБОВИК О.Л. Я не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. А ви вже згадали трішки про корупцію, тобто і є один випадок за 2,5 року, де притягнення до відповідальності за корупційні дії, один випадок на всю Дніпропетровську область.

ДУБОВИК О.Л. Ну там не один, не один випадок був. Ті, які ми бачили, і те, що ми могли самотійно усунути, ми самотійно все це усували. Ті військовослужбовці, в яких були попитки скоєння цих злочинів, відправлялися у бойові військові частини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви дізнавалися про такі випадки, що були такі спроби і ви тоді своїм наказом відправляли їх?

ДУБОВИК О.Л. Не своїм наказом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви передавали проект наказу керівництву?

ДУБОВИК О.Л. Так. Я погоджував це з командуючим оперативного командування, кажу, є підозра до тих чи інших військовослужбовців, які можуть скоювати ті чи інші неправомірні випадки і пропоную здійснити це, убрати їх з тих чи інших посад.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ви сказали, що у вас 95 відсотків військовослужбовців це, наскільки я зрозумів, ну те, що називали раніше обмежено придатні. Тобто придатні до Сил логістики...

ДУБОВИК О.Л. Придатні до тилкових частин підрозділів забезпечення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 95 відсотків, правильно?

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ви говорите, тепер ви їх відправили у бойові частини. А як?

ДУБОВИК О.Л. Це та частина, яка не є, саме не входять ці відсотки, це в основному, скажімо так, страдають в цьому у нас оператори "Оберегу".

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто оператори "Оберегу" це така корупціогенна, можна сказати...

ДУБОВИК О.Л. На мій погляд, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ці люди не відносяться до цієї, вони повністю придатні?

ДУБОВИК О.Л. Вони набиралися з 2022 року, протягом 2022 року і проходили, справа в тому, навчання. Ці оператори, вони всі навчені і в них є сертифікати. І скажу так, вони, більшість з них не мають бойового досвіду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів вас.

Скажіть, будь ласка, чи є у вас практика по Дніпропетровській області використання балаклав військовослужбовцями ТЦК та СП?

ДУБОВИК О.Л. Про ці випадки, ті, які надходили, ми розбиралися безпосередньо. Я вам скажу більше, що більшість громадян плутають балаклаву. Є форма одягу військовослужбовців, яка називається шарф-труба.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шарф-труба?

ДУБОВИК О.Л. Так, шарф-труба, котрий видається військовослужбовцям з речового складу, котрий положений йому для носіння форми одягу. Більшість із них плутає цей шарф-трубу, котрий так називається, з балаклавою. Ті випадки, були в мене випадки такі, я скажу, що поначалу десь період 2023 року і в 2024-му, але ми їх всі присікаємо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви доводите до своїх військовослужбовців, що не можна закривати обличчя.

ДУБОВИК О.Л. Так. По-перше, доводять. По-друге, під час інструктажу груп оповіщення, це інструктують групи оповіщення начальники РТЦК або їхні заступники під час, вони перевіряють все це, чим вони обладнані.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

А от випадок, повертаючись до цього випадку, який стався 6 лютого, ввечері, ну 7-го там пішла про це інформація, іде кримінальна справа, в таких випадках ви своє окреме службове розслідування проводите?

ДУБОВИК О.Л. Так, у нас було призначене службове розслідування наше, але було потім призначене у відповідності до наказу і розпорядчих документів розслідування старшого начальника. І нам прийшлося своє розслідування скасувати, так як ми не можемо проводити, якщо проводить старший начальник розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розслідування старшого начальника це що за розслідування? Ким воно зараз ведеться?

ДУБОВИК О.Л. Проводиться командуючим оперативного командування "Схід".

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто зараз іде окреме розслідування старшого начальника, командуючого оперативного командування "Схід", він веде окреме розслідування цього інциденту? І ви про це розслідування не знаєте, не володієте?

ДУБОВИК О.Л. Ну пояснення всі надавали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В тому числі ви давали пояснення, всі давали пояснення.

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Чи ви якісь внесли зміни в роботу після цієї трагедії, цієї ситуації? Чи ви бачите необхідність внести якісь зміни?

ДУБОВИК О.Л. Ми зміни вносили і до цього, і зараз більше стали контролювати ці групи оповіщення. Більше інструктувати. З'явилась відповідальна особа від обласного територіального центру комплектування, яка постійно їздить і здійснює перевірку цих груп оповіщення. Це чистий заступник начальника ОТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Скажіть, будь ласка, ми також маємо достатньо багато звернень від громадян, що під час здійснення мобілізаційних заходів військовослужбовці забирають у мобілізованих

особисті речі, в тому числі засоби зв'язку. Чи є така у вас ситуація, чи були до вас такі звернення?

ДУБОВИК О.Л. Засоби зв'язку у них не забираються, їм дають можливість дзвонити, телефонувати під час проходження військово-лікарської комісії, це там, де вони знаходяться в лікувальних закладах, котрі є цивільними. Коли вони з'являються на військовий об'єкт, а військовими об'єктами є районні територіальні центри комплектування, також обласний територіальний центр комплектування і ОЗП (обласний збірний пункт), то їм пропонують здати мобільні телефони. Все складається у скриньки, вони здають мобільні телефони, і потім, коли вже здійснюється розподіл по військових частинах, їм видаються телефони старшими військових частин під час убування з певних місць дислокації. Це регламентується керівними документами і наказом Головнокомандувача і наказами командування Сухопутних військ про заборону використання мобільних пристроїв на території військових об'єктів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи допускаються адвокати безперешкодно до приміщень ТЦК?

ДУБОВИК О.Л. Якщо потреба є, тоді так, допускаються, але в якості того, що з яких причин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З причини захисту їхніх клієнтів.

ДУБОВИК О.Л. Клієнтів чого саме?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не чого – кого. Адвокатів.

ДУБОВИК О.Л. У нас є кімнати спеціально для спілкування щодо таких випадків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи встановлені в приміщеннях ТЦК камери відеоспостереження?

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В усіх?

ДУБОВИК О.Л. Так. Практично в усіх, за виключенням тих, де неположено встановлювати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як довго зберігаються відеозаписи?

ДУБОВИК О.Л. Протягом місяця.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

У мене ще питання про ситуацію в Кривому Розі. У Кривому Розі 14-річного хлопця влаштували до дитячого закладу після того, як його батько пішов до ТЦК оновити дані і перестав виходити на зв'язок. Про це повідомив Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець. Розкажіть, будь ласка, про цей випадок.

ДУБОВИК О.Л. Значить, Центральним міським районним територіальним центром комплектування та...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я дуже вибачаюсь перед вами. Ви зараз дочитаєте і доповісте по цьому випадку. У нас є просто підключення зі Сполучених Штатів Америки, сенатор Вайтгауз до нас доєднується. Тому ми зробимо паузу на 5 хвилин і далі з вами продовжимо і завершимо. Тож якщо наш колега сенатор Вайтгауз на зв'язку, то ми можемо його виводити.

Шелдон ВАЙТГАУЗ. *(Виступ англійською, без перекладу)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. *(Виступ англійською, без перекладу)*

Ми горді за те, що ви з нами тут.

Шелдон ВАЙТГАУЗ. *(Виступ англійською, без перекладу)*

Отже я зустрів пана Олексія на цій конференції, потім ще мав візит до Києва та приїхав в Одесу також на запрошення пана Олексія, ми з ним бачились. І ми також їздили на ... *(нерозбірливо)*

Стосовно тих всіх візитів, наш головний меседж був стосовно того, що ми підтримуємо Україну в цій війні з росією, і я хочу вибачитись за нашого нинішнього президента, що в переговорах він обирає сторону росії. Хочу вам повідомити, що Сенат з обох боків партій підтримує одноголосно Україну.

Наша робота спільно проти корупції, дуже важлива українська робота, адже ми зараз знаходимось в сутичці цивілізацій між верховенством права та автократичними республіками. Україна має особливу історію корупції від росії, особливо з боку російських олігархів, і відмежовуватись від цього впливу це якраз дуже важлива робота, яку зараз ви проводите.

Так, це є ваше українське загальнонаціональне рішення – саме рухатися в бік верховенства права і також рухатись в бік приєднання до Європейського Союзу і подалі від автократичних режимів і тіньової економіки, яка підтримує криміналітет та клептократів.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, ми маємо членкиню нашого парламенту Кіру Рудик і вона хоче вам сказати кілька слів.

РУДИК К.О. *(Виступ англійською, без перекладу)*

Дякую, що ... *(нерозбірливо)* це наша радість.

Я хочу підкреслити досягнення ... *(нерозбірливо)* Ви саме показали своїми діями як треба обходитися з російськими активами, адже треба їх конфіскувати, і Європа має слідувати далі цьому прикладу. Ми вам за це дуже вдячні.

Шелдон ВАЙТГАУЗ. Дуже вам дякую за ці слова.

США якраз мають стати прикладом, як поводитися з російськими активами, і ми маємо заморозити 5 мільярдів російських активів і передати їх до України. І ми будемо тиснути на пана Трампа, щоб це було зроблено.

ГОНЧАРЕНКО О.О. *(Виступ англійською, без перекладу)*

_____ . Дякую за ваш виступ.

Хочу запевнити пана сенатора, що не дивлячись на той шторм, який зараз в дипломатії відбувається, все ж таки Верховна Рада України (якщо він доєднається, то перекладіть, будь ласка) курс між Сполученими Штатами та Україною підтримує в своїй більшості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже дякую. Я дякую нашому перекладачу.

А ми повертаємося, продовжуємо роботу. Насправді це дуже добра ознака, що сьогодні до нас, ми розуміємо, наскільки важливим партнером для нас є Сполучені Штати Америки, і ми з вами, друзі, знаємо, що на відміну від Верховної Ради України США, вони мають досвід більше 200-х років

парламентаризму, а Британія, з якої ми починали, представниці парламенту, тисячу фактично років, майже тисячу років парламентаризму, Верховна Рада набагато більш молода інституція, але ми хочемо взяти найкращі приклади, і власне це ми і робимо в роботі тимчасової слідчої комісії. Тому ми раді і будемо далі поглиблювати нашу співпрацю з США, Великою Британією, тим більше, що в тих кейсах, які ми розглядаємо, нам буде необхідна, я думаю, і співпраця в тому числі з відповідними органами, в тому числі і правоохоронними Сполучених Штатів Америки і інших країн, і впевнений, що наші колеги-парламентарі зможуть нам в цьому допомогти. Тож ще раз дякуємо.

А ми повертаємось до нашої розмови і спілкування з начальником Дніпропетровського обласного ТЦК та СП Олексієм Леонідовичем Дубовиком. І ви почали нам доповідати по ситуації в Кривому Розі. Якщо можна спочатку.

Дякую.

ДУБОВИК О.Л. Значить, те, що стосується саме ситуації, яка сталась в Кривому Розі, в центральному районі. Значить, статтею 165 України встановлено перелік осіб, які можуть звернутись до суду з позовом про позбавлення їх батьківських прав. Зазначаємо, що позивач не надає інформації відносно реальності такого права, тобто він не користувався цим правом. Крім того, перебування деякий час Положенко Наталії Сергіївни за кордоном не встановлюють того факту, що вона не виконує своїх батьківських обов'язків відносно своєї дитини, не утримує її, не спілкується з нею, самоусовується від виховання.

З вищевизначеного визначається те, що встановлення факту самостійного виховання неповнолітніх дітей можливо в ході вирішення питання про позбавлення одного з батьків батьківських прав та встановлення обставин невиконання одним із батьків своїх обов'язків. Даний факт у даному

випадку ... *(нерозбірливо)* його не існує. Мати не позбавлена батьківських прав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У нас присутній представник Офісу Уповноваженого Верховної Ради з прав людини Леонід Леонідович Чуклін.

Чи є у вас якийсь коментар щодо цієї ситуації, Леоніде Леонідовичу? От підходьте і використовуйте цей мікрофон. Будь ласка, сідайте і використовуйте.

ЧУКЛІН Л.Л. Добрий день. Так, дійсно, ситуація двозначна. Дії представників ТЦК та СП Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини були розцінені як такі, які відповідають діючому законодавству. Разом з тим, ми маємо підключати такий деякий моральний аспект, пов'язаний з тим, що в даному випадку порушуються права дитини. Дитина залишається сама, а при наявності підстав для відстрочки людина, так, не встигла її оформити, але людині в той же час не дали можливість здійснити дії, заходи для того, щоб її оформити.

Тобто тут ми якби говоримо про те, що, і в першу чергу дії Уповноваженого були спрямовані, представника Уповноваженого при Дніпропетровській області, спрямовані на те, щоб здійснити захист дитини. Тобто щоб вона не залишилась на самоті, а була поміщена у відповідний заклад і за нею здійснювався відповідний догляд.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як розвивається зараз ця ситуація? Де дитина, де батько?

ЧУКЛІН Л.Л. Ну батько – це може відповісти нам представник Дніпропетровського обласного ТЦК та СП. Дитина, 14-річний хлопець, був

влаштований до Центру соціально-психологічної реабілітації дітей у Кривому Розі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так він там і знаходиться?

ЧУКЛІН Л.Л. Ну так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А батько де?

ДУБОВИК О.Л. Батько проходить військову службу у військовій частині А1363.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну тобто по факту у нас дитина 14-річна тепер позбавлена батьківської опіки при живому батьку, матері, я так розумію, немає.

ДУБОВИК О.Л. Мати жива. Мати не позбавлена батьківських прав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну а де вона знаходиться, ця мати?

ДУБОВИК О.Л. У нього також є ще бабуся.

_____. Шляхом комунікації з представниками Служби у справах дітей виконкому Центральної міської ради у місті ... (*нерозбірливо*), встановлено, що у Погорілого Микити є рідна бабуся – Положенко Ірина Володимирівна 1967 року народження. Мати – Положенко Наталія Сергіївна. Із спілкування з матір'ю стало відомо про намір матері повернутися за неповнолітнім сином.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Повернутися. Тобто вона за межами України.

_____ . Так. Вона за кордоном.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені здається, це якимось абсолютно ненормальна ситуація. Тобто була родина, мати поїхала. Чи оформлено чи не оформлено... Батько один доглядав?

_____ . Батько з 2023 року не зміг оформити ні те, що він доглядає один і позбавити батьківських прав матір, і жодного разу не оформляв відстрочки за доглядом за сином.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи зараз відбуваються якісь дії з боку Офісу Уповноваженого з прав людини по цій ситуації?

ЧУКЛІН Л.Л. Так, відбуваються. На сьогоднішній день нами готується лист від Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до Генерального штабу Збройних Силах України, щоб вони відповідним чином відреагували і надали можливість у таких випадках взагалі представникам ТЦК та СП спочатку розбиратися і перед тим, як мобілізувати людину, оцінювати сімейний стан і надавати можливість для того, щоб військовозобов'язані змогли здійснити заходи по дотриманню прав своїх дітей.

А щодо цього конкретного випадку також надана, готується позиція Уповноваженого про те, щоб цього військовослужбовця, якби надати йому можливість до приїзду його матері тимчасово якимось чином відпустити, для того щоб владнати цю ситуацію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте, я думаю, що варто нашій тимчасовій слідчій комісії звернутись до Головнокомандувача Збройних Сил і в тому числі попросити реагування на цю ситуацію, треба допомогти, бо це ненормально, що 14-річний хлопець, маючи живого батька, з ним розлучений, матері немає, чи вона повернеться і коли повернеться, ми не знаємо. Ця ситуація не є нормальною, не є правильною. Мені здається, я розумію, що є там інструкції і так далі, і так далі, але все-таки хоч має бути і людяність якась в роботі.

ДУБОВИК О.Л. Я перепрошую, вони не розлучені. Ви кажете, що розлучені. Вони не розлучені.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З матір'ю?

ДУБОВИК О.Л. З матір'ю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А вона давно знаходиться за кордоном чи вчора поїхала? Вона, наскільки з того, що ми знаємо, вона давно поїхала. Тобто те, що батьки цього хлопця, в них складні якісь там стосунки і погано вони їх оформлюють юридично, але не має бути заручником цього 14-річний хлопець, який жив з родиною, з батьком, а тепер знаходиться фактично в інтернаті. Ну це точно не наш шлях і точно не той приклад, який ми маємо показувати. Це неприпустимі речі, і ми маємо на них відреагувати і не допускати їх на майбутнє.

Дякую вам, Леоніде Леонідовичу.

У нас ще в комісію надійшло звернення і відео від волонтера Тимофія Кучера, який опублікував 8 лютого відео. Можна показати його?

(Демонстрація відео)

Чи ви вивчали цей інцидент, це 8 лютого, там застосовується фізична сила. Чи було воно виправдане з вашої точки зору? І які конкретно внутрішні інструкції регулюють застосування фізичної сили військовослужбовцями ТЦК?

ДУБОВИК О.Л. Я цього відео не бачив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви не знаєте про цю ситуацію.

ДУБОВИК О.Л. Не знаю про цю ситуацію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Ми вам передамо це відео і будемо чекати вашу письмову відповідь на ім'я тимчасової слідчої комісії з поясненням цієї ситуації.

Я думаю, що в принципі...

Будь ласка.

_____ . Будь-яка проблема має дві сторони, як мінімум. І ми зараз дивилися уважно, я дуже дякую голові тимчасової слідчої комісії, дякую тим, хто прибув, за те, що ми вивчаємо, але це один бік.

Є 114 стаття, це перешкодження законній діяльності Збройним Силам України. І от у мене питання до прокурора, до голови обласного ТЦК та СП. А чи багато разів, наприклад, у Дніпропетровській області порушена ця 114-1, чи як вона зветься, це перешкодження законним діям Збройних Сил, це стаття Кримінального кодексу України. Чи є такі приклади порушень?

ДУБОВИК О.Л. З мого боку, ми подавали на всі випадки, які були, перешкодження діяльності військовослужбовців територіальних центрів

комплектування та соціальної підтримки. На даний час я знаю те, що тільки одна справа доведена до кінця.

_____. Дякую.

От ви казали, що минулого місяця чи тижня там сім поранень ножових і таке інше, ну це все ж кримінальні справи, теж проти з боку якихось осіб, цивільних начебто, проти, це ж все потенційні кримінальні статті.

ДУБОВИК О.Л. Ну чого потенційні? Це реальні, це Карний кодекс.

_____. Тому мені здається, що тут питання і до нас, до законодавчого органу. Наприклад, Царство Небесне, цей Лесін, як це все відбулося, слідство покаже, але це 54-ох чи 55-літній чоловік, який працював у "Беркуті", він був на стороні Януковича, наприклад, на Майдані. Ну зараз його вже немає з нами в живих. Царство йому небесне. Але ця людина могла б захищати країну, якщо б він не зловживав там, як зараз аналіз крові, я вже чув там, певний у нього, і якщо б він пішов, наприклад, у 2022-у, 2023-у, 2026 роках, він би зараз захищав. В нас більше ніж пів мільйона поліцейських і інших спецпризначенців, які вміють поводитись із зброєю, які за наші кошти державні, народні кошти навчались, вони йдуть на пенсію там в якомусь більш ранньому віці. І мені здається, що нам треба теж з цією пропозицією виходити, щоб не було таке, що ми намагаємось там якось батька забрати в дитини, а поліцейські колишні, вони фактично ігнорують цей призов, вони дуже "гарно", ми бачили, як себе поводити на Майдані і якими "героями" в лапках вони були проти народу України, проти волі народу. І ми бачимо, що багато навіть поліцейських зараз дуже б гарно захищали країну, так як і з інших спецслужб.

Тому це таке, я звертаюсь до колег, ми навіть не будемо зараз в цій залі продовжувати цю дискусію, ну це треба теж відпрацювати нам, зміни відповідні до законодавства зробити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Я єдине хочу сказати, що неважливо, хто де служив, це точно не привід для того, щоб людина померла на вулиці українського міста.

_____. Згоден.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Та ще й вбитою. Це ж ми говоримо про... Поліція Дніпропетровської області розслідує це як нанесення тяжких тілесних ушкоджень, що призвело до смерті. Тобто людину вбили з точки зору поліції. Тому що людину в Україні не можна вбивати на вулиці, незалежно абсолютно від того, хто ця людина. І тут це є абсолютно неприпустимим.

Ми зараз про більше деталей цієї справи дізнаємося в прокурора, який з нами теж присутній. Я так розумію, що наші питання основні до представника ТЦК ми задали.

Я таке узагальнююче питання хочу вам поставити. Ви бойовий офіцер, ви служили безпосередньо і брали участь у бойових діях. Потім вас перевели і ви очолили обласне ТЦК та СП і 2,5 року його очолюєте. Це вже довгий час. Питання до вас: чи ви вважаєте ту систему мобілізації, яка сьогодні працює в Україні, ефективною? Чи ви бачите в цій системі проблеми? Якщо бачите, то які? Ми тут представники безпосередньо парламенту, народні депутати, то, можливо, потрібні законодавчі зміни вносити у відповідні законодавчі акти України? Як ви оцінюєте цю ситуацію? Хочеться почути вашу точку зору як людини, яка, з одного боку, є професійним військовослужбовцем, офіцером і яка була на фронті, яка 2,5 року займається мобілізаційними заходами.

Дякую.

ДУБОВИК О.Л. Дякую за запитання.

Скажу вам так: кожного ранку, коли відкриваєш очі, я себе почуваю як на мінному полі.

Відповідно до вашого питання...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Правильно я вас розумію, що якщо би була ваша воля, ви би краще були у війську?

ДУБОВИК О.Л. Правильно. Я вам скажу так, що я би себе там відчував краще, тому що знав би, де ворог. А тут не зрозуміло, де він знаходиться, з якої сторони, тому що наші громадяни, на жаль, ті, котрі зараз знаходяться в тилу і котрі мають і повинні захищати Батьківщину, котрі повинні були самі з'явитися в стіни РТЦК, вони не хочуть туди йти. Це перше.

По-друге, по законодавчому, те, що ви сказали. Законодавчо, саме всіма постановами, воно врегульовано і, на жаль, бачу в цьому, щоб уникнути великих конфліктів – тих, які відбуваються на вулицях, незрозумілих побиттів, скарг в сторону ТЦК, це саме щоб доставку військовозобов'язаних до стін РТЦК – так, як воно прописано в настановах і положеннях – здійснювалося Національною поліцією та органами місцевого самоврядування. А підрозділи РТЦК, те, що їм положено, вони повинні проводити військово-лікарську комісію, оформлювати документально військовозобов'язаних, розподіляти їх по командах і відправляти до тих чи інших військових частин.

Доповідь закінчив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Правильно я вас розумію, що в принципі ви вважаєте, що цю функцію оповіщення мають виконувати поліція і місцеве самоврядування, а власне військовослужбовці мають до цього долучатися вже

на етапі фактично визначення, де тому чи іншому військовозобов'язаному, мобілізованому служити. Ну і далі відповідно супроводжувати...

ДУБОВИК О.Л. Воно так і прописано по керівних документах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну відбувається не так.

ДУБОВИК О.Л. Там також прописаний і той факт, що ми можемо здійснювати спільне оповіщення з групами оповіщення разом з Національною поліцією, що на даний час і відбувається.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви професійний артилерист, правильно?

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто у мене таке питання виникає. Я, скажу вам, прихильник цивільних центрів рекрутингу. І я от дивлюсь на вас, мені цікава просто ваша точка зору. Ви професійний військовий, ви професійний артилерист. Артилерист, я так розумію, ви прекрасний з того, що ви зробили кар'єру. Остання ваша посада – ви були начальником штабу 47-ї окремої механізованої бригади. Правильно?

ДУБОВИК О.Л. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це відома бригада "Магура", яка приймала участь у контрнаступі, воює і так далі. Тобто ви професійний сильний військовий. Держава в те, щоб виростити такого військового професіонала вклала великий час, в тому числі кошти, ви вклали в це своє життя і врешті-решт ви, професійний артилерист, професійний військовий, опиняєтеся на місці, на

якому ви не можете застосувати свої знання артилерії, військової справи, і весь ваш досвід, який ви здобували все своє життя, безцінний досвід, фактично ви не можете його використати на цій посаді, бо він там не потрібен, там абсолютно інші вимоги до цього місця і до цієї посади, це робота з людьми, організація процесів і так далі.

На мою думку, мені здається, це дуже неефективний результат і дуже неефективне використання того найціннішого ресурсу, який має наша держава, це людського ресурсу, конкретно, наприклад, у вашому обличчі. Я так розумію, у вас доволі багато підлеглих, ви сказали, підлеглі, дуже багато з них теж відповідно бойові офіцери чи солдати, які пройшли свій шлях. От я зараз висловив свою точку зору, що ви з приводу цього думаете? Мені просто цікава думка.

ДУБОВИК О.Л. Ну, знаєте, в армії є наказ. Наказали...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це я розумію, що не ви обирали, де вам бути.

ДУБОВИК О.Л. Совершенно так. Тут ви правильно мене зрозуміли. Мені наказали і я виконую цей наказ. Я за 2 з половиною року, які я знаходжуся на посаді начальника обласного територіального центру комплектування, скажу так, на 99 відсотків я вже вивчив всі керівні документи, якими вони регламентуються, повністю.

ГОЧАРЕНКО О.О. А коли ви приходили 2 з половиною року тому, це ж для вас було нове чи ви колись працювали в ТЦК та СП?

ДУБОВИК О.Л. Ні. В ТЦК та СП я був два рази: один раз, коли мене призивали до лав Збройних Сил України, і другий раз, коли я звільнявся на пенсію. Я мобілізований. Тому це я попав третій раз туди.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Останнє питання до вас. Ну ви вже в принципі відповіли, але я хотів би, щоб це ви сказали, щоб просто, чи я правильно вас зрозумів. Що якщо би зараз був ваш вибір, ви би краще зараз були би на нулі зі своїми артилеристами та іншими військовослужбовцями?

ДУБОВИК О.Л. Я вам скажу так, там легше і там зрозуміліше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам за ваші відповіді.

Ми переходимо до пана прокурора. Я прошу вас зайняти ваше місце. І запрошую до мікрофону керівника Спеціалізованої прокуратури у сфері оборони Східного регіону Синельникова Миколу Володимировича. Будь ласка.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Добрий день.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добрий день. Миколо Володимировичу, ну ми не будемо витратити час, ви в принципі чули основні наші питання, які звучали. Я би попросив вас почати з короткої доповіді по ситуації, яка відбулася 6-7 лютого, по цих військовослужбовцях. Правильно я розумію, що нагляд за слідством у цій справі здійснюють ваші підлеглі по Спеціалізованій прокуратурі у сфері оборони Східного регіону?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Шановний пане голову, шановні члени комісії, поінформую зокрема по кримінальному провадженню, яке зареєстроване 7 лютого цього року за фактом смерті громадянина Лесіна.

Зареєстровано провадження 07.02 на підставі повідомлення військовослужбовця Самарського ТЦК про виявлення, про факт смерті громадянина. Цього ж дня за результатами проведених першочергових

слідчих дій, а ці слідчі дії проводилися згідно з підслідністю даного кримінального правопорушення слідчими Національної поліції ГУНП у Дніпропетровській області, 7 лютого вони були затримані, 3 співробітники Самарського ТЦК були затримані за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною другою статті 121 Кримінального кодексу, ви про неї наголошували і зачитували. Прокурором 8 лютого, тобто на наступний день у межах, передбачених КПК строків, погоджено письмове повідомлення про підозру цим особам, висунута підозра в умисному нанесенні тілесних ушкоджень групою осіб, що спричинило смерть потерпілого, частина друга статті 121.

Подане клопотання прокурором до суду про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою всім трьом. 9-10-го ці клопотання були розглянуті слідчим суддею, під час якого в тому числі перевірена обґрунтованість висунутої підозри, і обрано всім трьом запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без права внесення застави, строком на 2 місяці, ну відповідно до закону, тобто до 07.04.26.

Тому можемо констатувати, що є кримінальне провадження, є три особи, яким повідомлено про підозру, є смерть потерпілого. Проведені на даний час ті слідчі дії давали прокурору підставу для погодження висунення підозри.

Якщо, не знаю, які деталі конкретно, ви б могли потім в мене уточнити. Те, що я можу інформувати в межах даного досудового розслідування, це про результат судово-медичної експертизи первинної смерті громадянина, вона була спричинена внаслідок тілесних ушкоджень у виді набряку набухання головного мозку, перелому кісток черепа, закритої черепно-мозкової травми, які за ступенем тяжкості відносяться до тяжких тілесних ушкоджень.

По таких, ще деяких, можливо, уточнюючих обставинах події. О 20:00 потерпілий згідно показів свідків вийшов з дому гуляти з собакою, о 22:20 був зупинений групою оповіщення Синельниківського ТЦК, о 22:42

доставлений до філії лікарні Дніпропетровської міської поліклініки № 4. Там в тому числі знаходяться одна з ВЛК районних, де черговим лікарем по ВЛК констатовано, виявлено відсутність ознак життя.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Черговим. Тобто його привезли на ВЛК.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Там і лікарня. У нас по суті в кожній лікарні знаходиться ВЛК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Але ви сказали, що черговим лікарем по ВЛК.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Він же і черговий лікар був на ВЛК. Він лікар тієї лікарні і паралельно якби доручено йому – ще виконує обов'язки ВЛК. Тому він...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він констатував смерть.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. О 22:42?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Він виявив відсутність ознак, після цього там проводились в лікарні певні заходи і констатована смерть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. О котрій?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Слідство відштовхується від того, що о 22:42 ми вже розуміли про те, що не подає ознак життя. І судово-медична експертиза

підтверджує, що смерть могла настати в цей час. Так воно проходить процесуально. Повідомлення в поліцію надійшло 07.02 об 00:03.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Від лікаря?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Від військовослужбовця Самарівського ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 00:03?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А от ваш колега, ви чули тільки що, полковник Дубовик...

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Не колега, я перепрошую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Не колега, я перепрошую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не колега, так. Полковник Дубовик сказав, що там був ще один поліцейський Національної поліції, який зник.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. В групі оповіщення знаходився поліцейський Національної поліції одного із районних відділів міста Дніпра. Він був із групи оповіщення, він є основним свідком в цьому кримінальному провадженні. Із доказової бази є його показання і є слідчий експеримент, проведений з ним. Він в час зустрічі групи оповіщення з загиблим перебував у службовому автомобілі своєму, ну в поліцейському.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто з того, що ми зараз розуміємо, було два автомобілі, один автомобіль, в якому знаходились військовослужбовці з ТЦК та СП, і другий автомобіль Національної поліції, в якому був один працівник Національної поліції.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Це вже деталі – один він, там може й водій був. Ну свідок у нас поліцейський один – той, який входив в групу оповіщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він нікуди не зникав?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Він не був безпосередньо там, але він є свідок, який бачив певні обставини кримінального правопорушення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто я правильно розумію, що своїми показами він підтверджує версію, що громадянину, вибачте, прізвище Лесіну...

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Якщо можна, я би не оперував би прізвищами зі свого боку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Тому що обставини...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Постраждалому, який врешті-решт загинув, що йому були нанесені тяжкі тілесні ушкодження.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Я думаю, що правильно на ваше питання відповісти таким чином, що тільки після погодження прокурором підозри

особа набуває статусу підозрюваного і починається процес притягнення особи до кримінальної відповідальності, він виходить із сукупності доказів. Тобто неправильно буде сказати, що лише показання поліцейського і стали підставою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В цих частинах показів?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Це один із елементів доказової бази, який прокурор використав при оцінці доказів і прийнятті процесуального цього рішення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І слідчий суддя також знайшов ці обґрунтованими такі?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Слідчий суддя, розглядаючи клопотання слідчого і погодженого з прокурором клопотання про обрання запобіжного заходу, оцінює дві обставини по Кримінальному процесуальному кодексу – це обґрунтованість підозри в розумінні, скажімо, навіть Європейського суду з прав людини обґрунтованість підозри – це переконання незалежного спостерігача, що певні обставини, про які говорить прокурор у висунутій підозрі, мали місце. А вже безпосередньо підтвердження цих обставин доказами і зв'язок їх з подіями – це є оцінка суду загальної юрисдикції при розгляді обвинувального акту після завершення досудового розслідування, скажімо так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Тому є показання поліцейського. Щодо нього, відповідно оцінюючи обставини провадження, прокурором Спеціалізованої

прокуратури 8 лютого зареєстровано кримінальне провадження за фактом можливого приховання злочину за статтею 396-ю, яке скеровано за підслідністю до територіального управління Державного бюро розслідувань, оскільки підслідність злочинів, вчинених працівниками правоохоронних органів, віднесена до органів ДБР. Тому окреме провадження по можливому приховуванню злочину виділено...

ГОНЧАРЕНКО О.О. По цьому поліцейському.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. ...по цьому поліцейському. Там процесуальне керівництво згідно внутрішнього розподілу в Офісі Генерального, взагалі в органах прокуратури, здійснює прокуратура Дніпропетровської області, тому що це не є, скажімо, юрисдикцією Спеціалізованої прокуратури в сфері оборони.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто питання в тому, що якщо поліцейський бачить порушення закону, він мав його зупинити, а він очевидно цього не зробив, наскільки ми розуміємо.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Ми говоримо про ознаки правопорушення, якому має дати оцінку в подальшому орган досудового розслідування, який згідно компетенції тим займається.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були вилучені, бо прозвучало, що була бодікамера у працівників ТЦК?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Так, я помітив, що цікавить комісію це питання. Вилучені бодікамери, одна бодікамера, була одна бодікамера вилучена. Останній запис на ній цього дня завершився о 19 годині.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто вона не працювала о 22:20?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Так. Але зараз триває призначена комп'ютерно-технічна експертиза, на розгляд якої поставлене питання щодо наявності на записуючому елементі цієї камери видалених, стертих файлів і можливість їх відновлення. Ця експертиза зазвичай певний час займає. Ми розуміємо, що не так багато слідство...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Тому призначена комп'ютерно-технічна експертиза по цій бодікамері одній, яка була вилучена. Останній запис на ній близько 19 години закінчується.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви зараз досліджуєте факт, чи не було знищено відео безпосередньо інциденту і чи можливо його відновити?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Ми поставили на комп'ютерно-технічну експертизу питання: чи є видалені файли на записуючому елементі відеокамери і чи можливо їх відновити – отак воно звучить процесуально.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

А чи вилучені записи з камер відеоспостереження в районі події?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. В районі події відсутні можливі камери, які би здійснювали спостереження і могли би бути використані як докази або надати будь-яку іншу об'єктивну, послідовну інформацію про обставини

кримінального правопорушення. Вилучені відеозаписи з приймального відділення лікарні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Чи були ще якісь свідки? Чи є ці свідки у справі?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Загалом допитано понад 10 осіб, 12 свідків на даний час допитано.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Чи оці військовослужбовці, які безпосередньо зараз затримані, чи були раніше на них скарги, чи проходили вони по якихось кримінальних провадженнях?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Якщо коректно, я відповім таким чином, що про підозру цим військовослужбовцям раніше не повідомлялось. Згідно даних матеріалів розслідування злочин у нас вчинено вперше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Чи перевіряється керівництво відповідного ТЦК на предмет неналежного контролю? Чи ініційовано окреме провадження щодо службової недбалості керівництва? Чи є факти відсторонення?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. В матеріалах досудового розслідування міститься інформація про те, що оперативним командуванням "Схід" Сухопутних військ призначило службове розслідування за фактом взагалі цієї події. Тому висновки будуть робитися по керівному складу, в тому числі з урахуванням висновків цього службового розслідування. Зараз предметом

цього конкретного провадження є факт смерті, заподіяння тілесних ушкоджень групою осіб, що спричинило смерть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Відомі подібні смертельні випадки в регіоні? Скільки таких проваджень наразі в прокуратурі?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Я запропоную надати вам інформацію взагалі, яку органи прокуратури фіксували у своїй діяльності впродовж 2025-2026 років. Я думаю, що там буде і в тому числі відповідно ваше питання. Бо якщо коректно на нього відповідати з моєї точки зору і з моєї посади і роботи, то сказати можна, що про підозру там не повідомлялось. А фактові провадження, повірте, їх досить багато. Але зараз я наведу...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Впродовж 2025 року до органів спецпрокуратури надійшло 283 звернення про можливі порушення працівниками ТЦК та СП в Дніпропетровській області. В основній своїй частині стосувалися, на думку заявників, призову на військову службу, процедури проходження ВЛК, неврахування цими комісіями захворювань, безпідставного включення на військовий облік і подання у розшук, в окремих випадках стосувалось перевищення влади та службових повноважень працівниками ТЦК та СП, що полягало в незаконному затриманні та доставленні до органів комісаріату.

За результатами розгляду із 283 проваджень 260 звернень скеровано за належністю, в тому числі для проведення службових розслідувань, до територіального управління військової служби правопорядку Дніпропетровського обласного ТЦК та СП, а також оперативного

командування "Схід" Сухопутних військ, тобто у вищестоящий штаб. 23 кримінальні провадження, які попередньо містили окремі ознаки можливих кримінальних правопорушень, скеровано в порядку 214-ї статті Кримінального процесуального кодексу до органів досудового розслідування. В цілому це менше 10 відсотків від кількості звернень, які надійшли, скеровані до прийняття рішень про реєстрацію кримінальних проваджень.

У 2026 році 112 звернень надійшло з тих самих питань. 100 звернень скеровано за належністю, 12 звернень направлено в органи досудового розслідування для можливого прийняття рішення про реєстрацію кримінальних проваджень. Я тут можу констатувати, що 12 це знову ж ті самі близько 10 відсотків із кількості звернень, які надійшли.

Упродовж 2025-2026 років зареєстровано 119 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені службовими особами ТЦК та СП: 104 – в 2025 році, 15 – в 2026 році. 36 проваджень із 119-и розслідуються органами ДБР, 83 – органами Нацполіції.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачте, 104 в...

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. В 2025 році. 15 – в 2026-му.

Тут я зауважу, що не всі зареєстровані злочини стосуються порушення прав і свобод громадян. Є окремий напрям пріоритетний в прокуратурі, як в зворотній бік ТЦК документуємо протиправну можливу діяльність, в тому числі координуючи з іншими правоохоронними і оперативними органами.

Надалі з числа розслідуваних кримінальних проваджень у 10 кримінальних провадженнях військовослужбовцями ТЦК та СП повідомлено про підозру. Із цих 10-и – два у кримінальних провадження, пов'язаних із порушенням прав і свобод громадян під час реалізації заходів з мобілізації. В 2025-му одне і в 2026-му одне. Решта вісім – це провадження, які стосувалися виконання службових обов'язків і заходів з мобілізації, оголошення в розшук.

Впродовж 2025-2026 років до суду скеровано три обвинувальні акти відносно військовослужбовців ТЦК та СП, якими вчинено кримінальне правопорушення, пов'язане з порушенням прав і свобод громадян. І чотири скеровано щодо службових злочинів. Це отримання хабара і втручання в інформатизовані системи. Одне провадження з підозрою ще лишається в залишку із числа службових.

З проваджень, які розслідувались, 42 кримінальні провадження закрито у зв'язку із відсутністю складу злочину. 700 кримінальних проваджень триває, із них в трьох особам повідомлено про підозру.

Аналізуючи дані, бо питання виклику було: які заходи вживаються для недопущення інцидентів, – прокуратура як орган процесуального керівництва і підтримання обвинувачення в основному в принципі не наділена функцією встановлення причин. Однак, розуміючи умови і стан, в якому сьогодні перебуває держава і як відбуваються певні процеси, аналізуючи ту саму інформацію, двічі мною як керівником органу прокуратури скеровувалися листи в Оперативне командування "Схід" з аналізом інформації про виявлені, задокументовані органами прокуратури порушення кримінальні в основному діяльності ТЦК та СП.

Додам одну ремарку. Прокуратура ще має повноваження зі складання військових адміністративних протоколів і таких щодо посадових осіб ТЦК та СП було складено в 2025 році шість протоколів, в 2026 році – два протоколи.

Зауважу, що всі скеровані кримінальні провадження до суду ще перебувають на стадії судового розгляду і остаточні рішення у вигляді вироків по них не прийняті.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Жодного вироку немає?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, щодо корупції. Прозвучала інформація про те, що були підозри і скеровано до суду. Розкажіть, будь ласка, про це. Тобто корупція в органах ТЦК та СП.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Як я і проінформував вище, 4 кримінальні провадження у сфері службової діяльності скеровано до суду. Це 2025-2026 роки, усі в 2025 році. Із цих 4-х 2 провадження стосуються кваліфікації обвинувачення за статтею 368, це обіцянка або отримання неправомірної вигоди, і 2 провадження стосуються кваліфікації за статтею 362-1, це втручання несанкціоноване в електронні інформаційні мережі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. "Оберіг".

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Ну тобто система "Оберіг". Так точно.

Одне провадження по 368 статті, це одержання неправомірної вигоди, наразі перебуває з підозрою на стадії досудового розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які найбільші збитки державі встановлені у справах оборонної сфери у вашому регіоні? Вже більш широко.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Олексію Олексійовичу, при всій повазі...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не готові.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Питання до обговорення – була проблематика про порушення прав, а не в оборонній сфері. Але, якщо треба, ви можете звернутися і ми офіційно надамо. І ми публікуємо всі наші, комунікуючи з засобами масової інформації, всі наші, скажімо, викриття і процесуальні

рішення, такі як підозри і скерування до суду значні, як на мене. Для когось може й небагато. Але конкретно, я думаю, що це не був предмет розгляду даної теми.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, надайте ці дані у вигляді узагальнення письмово на ім'я тимчасової слідчої комісії.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наша тимчасова слідча комісія, повна наша назва: "Розслідування можливих порушень законодавства в сфері оборони, антикорупційної політики та захисту прав людини", тому ми якраз повністю відповідаємо по приналежності тим, чим ви займаєтесь по всій повноті ваших безпосередньо повноважень.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Дозвольте ремарку. Таких прокуратур, яку очолюю я, є 4 в Україні. Чи вам буде повна ця інформація? Це перша ремарка.

А друге, процесуальний порядок. Ви напишіть, будь ласка, що треба, згідно закону ми надамо статистичні...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми направимо всім. І обов'язково все узагальнимо.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. І в Офіс Генерального, так, можливо, навіть простіше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я тепер таке узагальнююче трішки питання вам поставлю. Чи вважаєте ви нинішній рівень контролю за діями працівників, військовослужбовців ТЦК та СП достатнім? Чи ви бачите необхідність законодавчих змін, які могли би ситуацію покращити?

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. Так. Дякую. Питання зрозуміле.

Я, з вашого дозволу, з точки зору органу прокуратури. Я не контролюю діяльність органів ТЦК та СП. Органи прокуратури вже процесуально реагують тоді, коли починається досудове розслідування в цілому. Але, здійснюючи процесуальне керівництво досудового розслідування, підтримуючи публічне обвинувачення, ми бачимо для себе певну проблематику.

По-перше, проблематику кримінально-правового характеру і кваліфікації певних дій і правопорушень. До прикладу, із числа зареєстрованих 16... По суті, ми розуміємо, що події плюс-мінус одні і ті самі: забрали, доставили, скарги, точніше, і реєстрація кримінальних проваджень. Але кваліфікація. 16 кримінальних проваджень за статтею 426 – перевищення службових повноважень, 15 за статтею загальнокримінальною – застосування фізичного насильства, там і легкі тілесні, і тяжкі тілесні ушкодження, і середньої тяжкості, тобто 15 – це застосування насильства, це інший розділ Кримінального кодексу. 36 – щодо незаконного утримання – стаття 146 Кримінального кодексу, це теж інший розділ Кримінального кодексу та інша стаття, перешкоджання законній діяльності захисника – 7 проваджень, ну, це ми розуміємо, це стосується суто діяльності професійній захисників. І перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу – 25 проваджень, це стаття 365-а. Для юриста досить дивно, тому що працівники ТЦК не віднесені до працівників правоохоронного органу, тому ця кваліфікація десь викликає сумніви. Але, подивившись підстави для реєстрації, я виявив, що ці провадження зареєстровані за ухвалою слідчого судді, де прокурор або слідчий, якому надходить ця ухвала для виконання, зобов'язані її реалізувати і не мають іншого виходу, як внести те, що написано в заяві.

Чого так відбувається, на мою думку? Бо немає відповідальності на кшталт статті 365-ї, яка у поліцейського є, у працівників військових формувань. Через це виходить 426-а прим., вона передбачає там, де у нас зареєстровано 16 проваджень, вона в своїй диспозиції передбачає настання істотної шкоди, легкі тілесні, наприклад, ушкодження не можна кваліфікувати як настання істотної шкоди. Це такий один із прикладів кримінально-правової кваліфікації. Так само як позбавлення волі по 146-й, дуже багато позбавляли чи здійснювали примусові заходи затримання. Тому немає відповідальності конкретно виписаної і чіткої норми в законній диспозиції.

Але, зі зворотнього боку, немає відповідальності так само чіткої за насильство по відношенню до ТЦК. Тому що, скажімо так, це я не адмініструю ці злочини, оскільки вони вчиняються цивільними, а це не моя юрисдикція. Я тільки ті злочини, які вчиняються військовими. Однак, я наскільки бачу реєстрацію і десь, скажімо так, чую в колах юридичних, там реєструється і побиття, і загальнокримінальні статті як нанесення тілесних ушкоджень працівникам ТЦК, так і хуліганство, тобто дії з особливою зухвалістю, ті дії по відношенню до ТЦК. Так як і колега вам сказав щодо перешкоджання діяльності Збройних Сил, стаття 114-а, а це підслідність різних органів досудового розслідування: 114-а – це СБУ, 125-а, 126-а, 296-а – це Нацпол. Є там 340, зараз можу помилитись, 343-я чи 346-а, там, де перешкоджання особі, яка з охорони громадського порядку. Тобто конкретно, якщо спричиняється насильство або протиправні дії по відношенню до працівника ТЦК, відсутня чітка конкретна диспозиція і санкція відповідно.

Як працює по поліції? Це давно відпрацьовані статті. 365-а – це якщо працівник поліції порушив, спричинив побої, 345-а і 342-а – це якщо йому погроза або йому побої. І отак працює цей баланс законодавчої відповідальності, регулювання і баланс інтересів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А тут, виходить, його немає.

Дякую.

Я думаю, що це дуже слушне зауваження, якраз це законодавчі речі і якраз це те, що практика показує, де потрібні зміни. Тому дуже дякуємо вам.

СИНЕЛЬНИКОВ М.В. А далі, як воно буде сприйнято, я перепрошую, ці зміни і посилення відповідальності працівників ТЦК або фокусна їх відповідальність.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я думаю, якщо мова іде, то це питання політичне. Але якщо ми говоримо про системні зміни, то якраз системні зміни з обох боків тут потрібні. Я якраз дуже підтримую вас в цьому і дякую вам за вашу професійну думку.

Чи є, колеги, запитання, зауваження до пана прокурора? Немає.

Тоді я хочу подякувати вам, Миколо Володимировичу, за ваш час і за те, що ви до нас долучились.

Також, Олексію Леонідовичу, дякую вам.

Розгляд питання по Дніпропетровській області завершено по конкретних цих питаннях. Дякую, що прибули за викликом тимчасової слідчої комісії.

Ми переходимо до наступного пункту нашого. Це місто Горішні Плавні і звернення міської ради, Горішньоплавнівської міської ради.

В нас присутній сьогодні: міський голова (зараз ми піднімемо наші матеріали) пан Дмитро Биков, а також колеги. Якщо можна, ви напевно пересідайте ближче до мікрофона. Зараз ми будемо переходити до вас і заслуховувати ваше питання і вашу ситуацію.

Так, друзі, на ТСК надійшов лист від Горішньоплавнівської міської ради, де йдеться про можливу незаконність дій з боку відповідальних працівників Східного міжрегіонального управління Державної податкової

служби по роботі з великими платниками податків, внаслідок яких промислові підприємства міста штучно перебувають на межі банкрутства.

У разі повної зупинки їхньої діяльності десятки тисяч сімей ризикують залишитися без роботи та засобів до існування. Фактично 60-тисячне місто Горішні Плавні опинилося під загрозою соціально-гуманітарної кризи та втрати перспектив подальшого розвитку.

Сьогодні у нас присутні: міський голова міста Горішні Плавні Полтавської області Биков Дмитро Геннадійович, його заступник Павленко Іван Олексійович, представник групи компаній Ferrtex AG Бивалін Сергій Семенович. Ми переходимо до вас.

І тому ми побудуємо нашу роботу таким чином. Спочатку ми дамо можливість висловитись безпосередньо міському голові, після цього представнику Ferrtex, після цього безпосередньо перейдемо до запитань та відповідей.

Дмитре Геннадійовичу, будь ласка, ваше слово.

БИКОВ Д.Г. Дякую.

Шановний голово тимчасової слідчої комісії, шановні народні депутати, шановні присутні, звертаюся до вас із питанням, яке має не лише регіональне, а й загальнодержавне значення.

За 4 роки з початку повномасштабного вторгнення бюджетоутворюючі підприємства нашого міста Полтавський та Єристівський гірничо-збагачувальні комбінати, були заблоковані порти, морські порти, що унеможливило стабільні поставки продукції на світові ринки. Це перші два роки. Понад тисячу висококваліфікованих працівників підприємств мобілізовано до лав Збройних Сил України. Світовий ринок залізорудної продукції залишається несприятливим. Внаслідок неможливості забезпечення стабільних експортних поставок втрачено значну кількість контрактів, повернення яких до завершення війни є неможливим. Фінансові ресурси

підприємства за цей період практично вичерпані. Додатковим ударом стали системні проблеми з енергопостачанням через ракетні обстріли енергетичної інфраструктури Полтавської області. У листопаді-грудні 2025 року підприємство простоювало 40 діб, а в січні-лютому 2026 року – ще 27 діб. Сьогодні комбінати працюють в обмеженому режимі, на рівні близько 20 відсотків від проектної потужності, без стабільного електропостачання, докладаючи надзусиль для збереження замовлень та багаторічних партнерських відносин, зокрема із стратегічним європейським партнером компанією Voestalpine AG, Австрія.

Окрім вище викладеного, слід зазначити проблему невідшкодування податку на додану вартість. Протягом року державою не здійснюється відшкодування ПДВ. Сума невідшкодованого ПДВ за 2025 рік перевищує вже 3 мільярди гривень. Підставою для блокування відшкодування стало рішення РНБО від 12 лютого 2025 року щодо запровадження персональних санкцій стосовно Костянтина Жеваго. При цьому самі підприємства до санкційних списків не включені. В результаті чисельних судових спорів Верховний Суд 11 лютого 2026 року підтвердив незаконність відмови у відшкодуванні ПДВ. Податкові органи зобов'язані здійснити повернення 230 мільйонів гривень за лютий 2025 року. Проте рішення суду станом на сьогодні не виконано. Тривають судові процеси щодо інших періодів, і поки вони завершаться, ці підприємства можуть збанкрутувати.

Нагадаю, що Полтавський та Єристівський гірничо-збагачувальний комбінати – це найбільші унікальні експортери залізорудної продукції в Україні, втрата яких призведе до вагомого зменшення валютних надходжень в державу.

29 січня 2026 року депутати Горішньоплавнівської міської ради направили звернення до Президента України з проханням переглянути рішення РНБО в частині, що фактично блокує відшкодування ПДВ підприємству. Відповідь на звернення не отримана.

Попри надзвичайно складні умови підприємство виконує всі податкові та соціальні зобов'язання. Саме ці комбінати формують понад 60 відсотків доходів бюджету Горішньоплавнівської громади та близько 30 відсотків доходів обласного бюджету. З розрахунками у січні 2026 року вже зафіксовано суттєве недоотримання податкових надходжень, що створює ризики фінансування соціальних програм, медицини, освіти та критичної інфраструктури.

За заявами голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики державному бюджету може загрозувати масштабна криза вже навесні 2026 року у зв'язку з випередженням використання бюджетних ресурсів.

Водночас за оцінками фінансів та аналітики частка промисловості в структурі ВВП України знизилась з 25 відсотків до 15-ти.

Закриття гірничо-збагачувальних комбінатів означатиме не лише втрату тисяч робочих місць, а і суттєвий удар по економічній стійкості регіону та держави в цілому.

У цій ситуації питання функціонування стратегічних підприємств гірничо-металургійного комплексу є питанням економічної безпеки України.

Прошу ТСК надати належну оцінку ситуації та ініціювати комплексні рішення, спрямовані на збереження промислового потенціалу держави, стабілізацію податкової політики та забезпечення виконання судових рішень.

Декілька слів буквально про додатки, які ми надали вам, Олексію Олексійовичу. Вже після першої зупинки з приводу відсутності електропостачання після обстрілу 8 листопада, ми вже були на межі: і місто, і комбінат. І ми звернулись, від Горішньоплавнівської міської ради з листом звернулись до Прем'єр-міністра України Юлії Свириденко – це було 19 листопада 2025 року. Ми викреслили всі наші проблеми і головний мотив був – повернути ПДВ.

На цей лист ми отримали відповідь від податкової інспекції, в якому було визначено наступне, лист надійшов від податкової 8 грудня 2025 року: "Враховуючи вищезазначене, відповідно до пункту 200 крапка 12.1 Податкового кодексу з дати прийняття рішення про застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів, санкцій, прийнятого у порядку встановленого Законом України "Про санкції", зупиняється бюджетне відшкодування узгодженої суми бюджетного відшкодування та перебіг строків здійснення такого бюджетного відшкодування, визначених цією статтею".

Відповідь податкової, воно і якби довіряємо, але перевіряємо і дивимось першоджерела. Ми дивимось витяг з Державного реєстру санкцій, я два в одному, приватне акціонерне товариство "Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат" і товариство "Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат". В цьому витягу написано: за вказаними параметрами санкційних дій в Державному реєстрі санкцій не знайдено.

Звертаємось до наступного витягу. Це реєстр власників, витяг цієї структури власників. І читаємо, що тут написано до кінцевого бенефіціара: "Неможливо визначити кінцевого бенефіціарного власника через наявність у структурі власності публічної компанії, акції якої допущені до торгів на Лондонській фондовій біржі".

Відповідно до того, що я тільки що назвав, ми розуміємо, що саме цими доказами, цими фактами керувався Верховний Суд України, до якого ми дійшли за рік, щоб повернути ПДВ тільки за лютий 2025 року. Це майже менше 10 відсотків. Верховний Суд прийняв рішення щодо повернення ПДВ за лютий минулого року. В нас запитання виникає: виробництво, бізнес на колінах, місто на колінах, цілий рік 3 мільярди гривень висить на рахунках податкової. Вони нікуди не використовуються, ми не можемо розрахуватись, комбінат не може розрахуватись ні за енергоносії, ні за зарплатою, загалом, важка ситуація.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Представник Ferrtexro, ви хотіли б щось додати?

БИВАЛІН С.С. *(Виступ російською мовою)* Очень кратко, очень кратко. Я благодарю за возможность здесь присутствовать и помогать городскому голове. Тяжелая ситуация на предприятиях связана не только с невозмещением НДС, а большая проблема страны сейчас это недостаточность электроэнергии, и это увеличивает проблемы для населения города Горишние Плавни. Жители и город Горишние Плавни сейчас, на жаль, являются заложниками существования компании Ferrtexro в этом регионе, потому что изначально Горишние Плавни и будувалися, и организовывались в радянские часы как город-спутник, и этот город, на жаль, полностью существует в очень жесткой связке с существующими предприятиями. Предприятиям за последние несколько, ну за последние два года, наверное, я как директор финансовый могу сказать, за последние два года нанесен тяжелый удар в области ликвидности и возможности продолжать свою деятельность. Если в ближайшее время, ну я могу предположить, например, три месяца ситуация не будет для предприятия решена более или менее положительно с точки зрения державы, то неизбежно, мы просто будем вынуждены начать, мы уже начали, но это не такая сейчас широкая акция, мы просто будем вынуждены начать в первую очередь консервацию предприятий и на этом этапе, давайте скажем, оптимизацию сотрудников.

Что на сегодняшний день еще утяжеляет возможность нашей работы, продолжение существования? Это большое количество криминальных дел в отношении именно Полтавского ГЗК и в отношении его председателя правления. По этим криминальным делам в течение 2023 года уже были оплачены около 600 миллионов гривен залога. Ну, на мой взгляд, суды

действительно еще не закончены, но на мой личный взгляд, 600 миллионов гривен – это очень жесткое наказание за те дела, которые им инкриминируют. Естественно предприятие отдали для компенсации застав свои оборотные средства.

И, как вы знаете, наверное, для того чтобы получать непрерывно электроэнергию, предприятия всегда наперед оплачивают поставку электроэнергии. На время спец ГАО поставки электроэнергии прекращаются, а Укрэнерго рассчитывается за эти долги, за эти авансы по истечению очень большого времени. Сейчас задолженность Укрэнерго перед нашими предприятиями – 315 миллионов гривен. А они еще рассчитываются сейчас с нами за декабрь 2024 года. Оплаченные поставки электроэнергии, вот возврат сейчас только в лютому 2026-го, они еще рассчитываются только за оплаченные поставки, возвращают нам деньги за оплаченную, но неполученную электроэнергию грудня 2024-го. Совокупный долг держкола, наверное, составляет сейчас около 4 миллиардов гривен.

Добавлю к словам миського голови, что компания работает более 50 лет, это в свое время, до полномасштабного вторгнення, около 8 тысяч сотрудников, сейчас по разным причинам – 5 тысяч сотрудников осталось работающих, из которых 750 человек ныне служат в ЗСУ.

Если вкратце...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам.

Тоді давайте перейдемо до питань. І я думаю, почнемо, звичайно, з миського голови. Ми в принципі почули цифру – 5 тисяч містян працюють на цьому підприємстві. І з них 750 зараз мобілізовані. А скільки зараз взагалі наявного населення в Горішніх Плавнях? Ну ваша оцінка приблизно.

БИКОВ Д.Г. Ну зараз близько 60 тисяч, 10 з яких це ВПО.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 10 з яких ВПО.

Ну тобто фактично це найбільше підприємство міста, і можна сказати містоутворююче, тому що фактично з того, що я чую, кожна четверта, п'ята родина пов'язана безпосередньо з цим підприємством, якщо не більше.

БИКОВ Д.Г. Ну можна сказати, кожна друга, тому що у нас всі підприємства, які поруч, вони якимось чином, вони або субпідрядники, або виконують тільки роботи навколо, і весь бізнес, особливо це промисловість, будівництво, вони зав'язані на Полтавському гірничо-збагачувальному комбінаті. Окрім того, що дуже велика мережа підприємств, науково-дослідних інститутів, які працювали на Полтавському і Єристівському гірничо-збагачувальних комбінатах, по всій країні, тому що це і метал, це і обладнання, це і автоматика. І ми давали дуже багато роботи всій економіці України. І невеличкий приклад, до повномасштабного вторгнення кожен десятий вагон Укрзалізниці відходив з Горішніх Плавнів з продукцією на світові ринки, а світові ринки це 99 відсотків це Китай, це Японія, це Австрія, це Німеччина, Словаччина, Чехія, Південна Корея. Всі найкращі трендові металургійні комбінати світу, навіть я привожу, що технічне залізо, з якого зроблений айфон, і весь, без перебільшення, німецький автопром, він робиться із заліза, яке видобувають в Горішніх Плавнях. Звісно, це металопрокат австрійського Voestalpine, яке йде на німецький автопром. Звісно, це найкращі японські металургійні заводи, які виробляють електротехнічну сталь. І ви розумієте, що втрата контрактів, а якщо там, наприклад, сказати, що таке Ferruxro у світовому ринку залізородної продукції, це невеличка така піщинка і самосвал такий піску, от якщо ця піщинка випаде, ринок не побачить.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, можете додати.

БИКОВ Д.Г. Так, будь ласка.

БИВАЛІН С.С. Свій час група компаній Ferrero була третім експортером в мире. Это по данным 2000..., ну давайте предположу, 2015-2017 года.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Третій експортер в світі.

БИВАЛІН С.С. В світі. Експортер.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А взагалі яка частка продукції йде на експорт?

_____ . 99...

БИВАЛІН С.С. Ні. 100 процентів. 100 відсотків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви фактично повністю працюєте на експорт?

БИВАЛІН С.С. Очень много лет, включая з 2007 року, коли компанія вийшла на Лондонську основну площадку, Лондонську фондову біржу. 100 процентов это бизнес на экспорт. 50 процентов это Европа и 50 процентов это азиатский рынок, который мы потеряли с начала полномасштабного вторгнення из-за проблем с морскими перевозками.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які обсяги податків сплачені, можете нам навести цифри по якихось останніх роках? Ну щоб ми розуміли цифри. Сумарні податки.

БИКОВ Д.Г. Дивіться, ну це приблизно пів мільярда гривень, це 50-60 відсотків міського бюджету.

БИВАЛІН С.С. Это с точки зрения міста, а взагалі в 2021 році ми оплатили около 9 миллиардов гривен налогов на разных уровнях бюджетов. И для сравнения, за 2025 год эта цифра была около 2 миллиардов гривен.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто падіння з 9 мільярдів до 2 мільярдів гривень?

БИВАЛІН С.С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І це 2021 рік – це рік перед введенням цих санкцій, я правильно розумію?

БИВАЛІН С.С. Ні. 2021 рік – це рік до повномасштабного вторгнення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А коли були введені ці санкції, які власне?

БИКОВ Д.Г. В січні 2025 року.

БИВАЛІН С.С. Но при этом за 2025 рік ми оплатили 2 миллиарда гривен, но при этом держава з точки зору не повернула нам 3 миллиарда ПДВ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А в січні 2025 року були введені ці санкції, які власне призвели до цієї зупинки.

А чому не виконується рішення Верховного Суду про повернення цих 230 мільйонів гривень?

БИВАЛІН С.С.Я сподіваюся, податкова, как они сообщили нам, работают с изучением решения суда.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І як довго вони вже вивчають?

БИКОВ Д.Г. З 11 лютого.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З 11 лютого?

БИКОВ Д.Г. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. ... *(нерозбірливо)* пані Кіра.

БИВАЛІН С.С. Для сравнения, есть ситуация с аналогичными судами группы компании "Метінвест", насколько я знаю, то у них тоже есть решение Вищого касаційного суду України з жовтня і листопада 2025 року. Там тоже достаточно большие суммы и до сих пор никаких возмещений нет. Кроме того, податкова не внесла даже в Реєстр відшкодування сумми "Метінвеста". И до сих пор по решению суда Полтавского ГЗК этой суммы тоже нет в Реєстр відшкодування.

(Шум у залі)

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз, пані Кіро, кажіть.

РУДИК К.О. Добре. Я думаю, що ми, мабуть, всі одне одного чуємо.

Скажіть, будь ласка, от ви зараз нам дуже детально розповіли про всі проблеми, з якими ви стикаєтеся. У вас є розуміння, хто може стояти за цими проблемами? Адже ми прекрасно розуміємо, що у нас, якщо щось таке велике

відбувається у державі, це або абсолютно безпрецедентне нехлюйство, що може бути, ми бачили вже таке і ми сьогодні і на наших засіданнях багато про це чули, або це є людина або якийсь представник влади, яким це вигідно. Чи є у вас можливість, чи є у вас якісь ідеї, чи готові ви зараз назвати, хто може стояти за цим? Чи ви думаєте, що це просто державна машина не спрацювала так, як вона мала спрацювати?

БИВАЛІН С.С. Можно предположить, конечно, что это збіг обставин, когда со всех направлений компании наносятся такие тяжелые удары, после которых очень тяжело сохранить стабильность производства, ну и соответственно міста. Но у меня нет идей, в чью пользу выполняются эти действия. Но глазами обычного человека это выглядит как целенаправленная атака на предприятие или речь идет о каком-то рейдерстве, возможно.

РУДИК К.О. Тому що ми бачили вже за історією ТЦК і спроби атаки на місцеве самоврядування, я не знаю, чи це ваша ситуація, або дійсно спроба передати певні активи у власність інших осіб...

БИВАЛІН С.С. Скоріше за все.

РУДИК К.О. ...якщо у вас є якісь ідеї, хто це може бути, для того щоб назвати їх або, якщо ви не хочете робити цього публічно, можливо, непублічно. Тому що абсолютно точно, що під час повномасштабного вторгнення атаки на великі підприємства є допустимими і це, знаєте, у нас в країні весь час уряд намагається ввести то інвестнянь, то бізнес (як це у нас називалося?) бізнес-групи, бізнес-команди, допомога бізнесу – бізнес-ради, які мали щось вирішити. Це однією рукою і публічно, а непублічно намагатися і далі тиснути на бізнес різними способами.

І саме тому чесно вас питаємо: що ви думаєте, що це таке зараз?

БИВАЛІН С.С. Лично мое мнение, что это целенаправленная атака на группу компаний Ferrtex. То ли связано это, не знаю, с интересом контроля над активом, то ли возможности перепродажи, не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Ми хочемо більше розібратися в ситуації того, що ви зверталися вже на центральну владу, і з того, що ми почули, поки що реакції немає. Чи ви бачили, чи приїжджала в місто, можливо, якась урядова комісія? Чи було доручення, можливо, Полтавській обласній військовій адміністрації розібратися в цій ситуації? Чи ви бачите, що відбуваються якісь кроки, де ви співпрацюєте з представниками центральної влади, в результаті чого має покращитися, ну може покращитися ситуація?

БИКОВ Д.Г. Дивіться, звісно, що ми спершу не писали звернення до самого Президента, а пройшли всі необхідні кроки для вирішення цього питання. Було підготовлено звернення від депутата обласної ради В'ячеслава Мінязєва, який представляє наше місто у Полтавській обласній раді. На жаль, депутати з якихось політичних мотивів, чи хтось їм зателефонував, вони просто не голосували, і це звернення, воно не набрало необхідних голосів. І здається мені, жодний депутат там з 84-х чи 82-х не проголосував проти. Це був такий тихий саботаж, коли 32 людини, ну я не буду казати, що там здебільшого це бюджетники чи представники якихось там політичних партій, але це все було, це можна подивитися протоколи. Потім ми зверталися і до Верховної Ради, і в Кабмін зверталися, ну до всіх зверталися. І потім, розуміючи, що ніяких на це немає реакцій, я повертаюся до того, що в листопаді написали листа за дорученням депутатського корпусу, ми проголосували за це звернення, звернулись до Прем'єр-міністра і навіть пропонували провести робочу зустріч в нашому місті, щоб об'єктивно

розібратись і надати всі необхідні коментарі і наші доводи, вислухати можливо доводи податкової. Але те, що я вам зачитав у відповіді Державної податкової служби... Ну і доведені до відчаю, коли вже другий раз стали без електрики на 27 діб, ми зібрали позачергову сесію 29 січня 2026 року і звернулись до Президента України як до останнього нашого очільника. Паралельно через два тижні...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи є якась реакція з Офісу Президента? Можливо відповідь?

БИКОВ Д.Г. Ніякої. Але ми побачили рішення Верховного Суду вже 11 лютого, через 12 днів після звернення до Президента, що незаконно утримували ПДВ. А ви розумієте, що подавали іски помісячно, помісячно. Не повернули – подали, не повернули – подали. І нам зараз, щоб скористатись, наприклад, прецедентом – рішенням Верховного Суду і повернути все разом – 3 мільярди і на якийсь там термін врятувати підприємство, нам навіть не повертають те, що Верховний Суд вирішив, за лютий минулого року. А уявіть, зараз ми будемо 2-3 роки стукатись по ПДВ всього року – за березень, за квітень 2025-го, травень і так далі, це пройде 2 роки. Вони збанкрутують і все поріжуть на металолом, ніхто цим комбінатом займатись не буде. Я сам за освітою гірничий інженер, пропрацював там 17 років і я розумію, про що я кажу.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну тобто фактично мова йде про те, що держава в особі Ради національної безпеки і оборони ввела санкції. Далі внаслідок введення цих санкцій фактично зупиняється одне з найбільших підприємств українських, падіння, навіть 2 мільярди гривень податків, які ви озвучили за минулий рік, ну це колосальні кошти, а для міста Горішні Плавні, я так

розумію, ви сказали, що це половина всіх надходжень в бюджет міста. Скажіть, як ви бачите, якими будуть наслідки повної зупинки підприємства, якщо це відбудеться? Які це буде мати наслідки (я зараз спершу міського голову), соціальні які це буде мати наслідки для міста, для бюджету, для виконання ваших повноважень? Ваша оцінка можливого такого розвитку ситуації.

БИКОВ Д.Г. Дивіться, дуже коротко. Ми заручники цієї ситуації, тому що будь-яке підприємство чи будь-яка справа – це люди. Ми наголосили, скільки хлопців, найкращих хлопців, забрали в ЗСУ захищати Батьківщину. Зараз тільки не буде у нас критичної інфраструктури, я маю на увазі середньої дохідної частини – працівника, комбінат розсиплеться. Щоб підготувати, наприклад, я вам скажу, машиніста екскаватора, наприклад Hitachi, необхідно років 8. А спеціалістів, які працюють на переробному комплексі, це металурги, це дробильники, ну щоб щось там з нього вийшло, це треба 5-7 років. Якщо ці фахівці часткою пішли в Збройні Сили України, часткою зараз вони вийдуть, сховаються, ну що я вам розкажучу, навіть будуть гроші, буде інвестор, буде залізо, все буде добре, людей ми не зможемо, у нас зараз вже 4 лінії, які працюють на вироблення кінцевої продукції, це залізородні котуни. Залізородні котуни. Це 65-67 відсотків заліза в цих котунах. І зараз ми, якщо захочемо запуснитись на повну потужність – 4 лінії, ми навіть дві не запустимо, тому що людей вже немає. Зараз якщо буде зупинка, якісь там дії щодо банкрутства, щодо якихось там незрозумілих ще питань, ми людей не збережемо. Ми людей не збережемо.

І розумієте, там обладнання, автоматика. За останні 25 років, от як ми вийшли на IPO, єдине підприємство в Україні, яке вийшло в 2007 році на Лондонську біржу, перше і єдине, перше і єдине. Там вже така прозорість на цій Лондонській біржі, що більшої прозорості у світі, ніж на Лондонській фондовій біржі просто не існує. І ми туди вийшли. І туди, зрозуміло,

колосальні були інвестиції. JPMorgan там, перші імена банківські, ну всі-всі перші. Тому що підприємство дуже високотехнологічне, воно здається, ну що там, руду добувають та щось там збагачують, це дуже високотехнологічне підприємство, дуже висококваліфіковані інженери, робочі, і це такий, знаєте, організм. І туди було інвестовано декілька мільярдів доларів за останні роки. От Сергій Семенович може доповнити. І зараз це все піде на металолом. Це злочин.

Дякую.

_____. З вашого дозволу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка.

_____. Скажіть, будь ласка, а ви казали, що заблокований порт, а за що йде річ?

БИКОВ Д.Г. Це я казав за перші два роки, коли всі порти стояли, а у нас десь відвантаження відсотків 70 через море. Дунай, море, Китай, Корея, Азія, ну всі там.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, шановний пане Бивалін, скільки днів протягом 2026 року підприємство працювало? Скільки, на вашу думку, у вас залишилося часу, тобто які у вас плани, скільки ви ще зможете працювати, якщо не буде відшкодоване це ПДВ? Ну тобто яка зараз ситуація, як ви її оцінюєте?

БИВАЛІН С.С. Ну очень просто и очень схематично. До 18 января, до полномасштабной атаки на электрическую инфраструктуру страны... А, до

изменения прайс-кепов, вот до изменения прайс-кепов, до 18 січня 2026 року ми працювали. После этого рост прайс-кепов был такой значительный, что себестоимость и возможность производить продукцию не было возможности, поскольку уже заканчивались реально деньги на этот момент, и себестоимость была очень высокая.

На сегодняшний день мы пытаемся, это з 18 січня до, ориентировочно, до 22 лютого компания остановилась полностью, были остановлены все активы, люди были отправлены в основном, из-за закрытия предприятия люди были отправлены домой, частично персонал выходил на двухдневный тижневий режим работы для того, чтоб поддерживать обычную деятельность. При этом проверки налоговой, для документарной проверки налоговой для подтверждения НДС все равно в этот период необходимо было выполнять. Сопровождающий ... *(нерозбірливо)* с каждым разом документарной проверки ПДВ все усложняются с точки зрения объёма запрашиваемых документов.

В принципе мы сейчас запустились в надежде, что...

ГОНЧАРЕНКО О.О. То есть і 22 лютого ви запустились?

БИВАЛІН С.С. Так. В надежде, что цена электроэнергии все-таки каким-то образом будет скорректирована и мы сможем более-менее с какой-то нулевой маржинальностью работать.

С точки зрения наличия средств, я думаю, по нашим оценкам, что если ситуация не измениться кардинально, то есть если цены электроэнергию не упадут очень сильно или начнётся возврат текущего НДС, а я не говорю за накопившиеся долги, хотя бы мы говорим по возвращению к автоматическому возврату НДС в рамках камеральных проверок. Если этого не произойдет, то, в принципе, на конец марта мы видим уже подготовку на

квітень об'явлення о закритті підприємства, замороживание и процедуру роспуску персонала.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Часу залишається мало.

Повертаючись до міського голови, якщо відбудеться ця повна зупинка, кінець березня – початок квітня, я ставив вже це питання, але ви трішки пішли в бік, пояснили ситуацію, я би сказав, виробничу. А от ситуація соціальна в місті, тобто можливість в місті підтримувати комунальну структуру, заклади освіти, охорони здоров'я і так далі, то які наслідки це буде мати для міста?

БИКОВ Д.Г. Ну відверто, в нас десь там є джерела, прослойка на місяці три, а потім технологічний і соціально-гуманітарний колапс, тому що у нас не буде можливості не те, що підвищувати зарплати, як ви, Олексію Олексійовичу, це зазначали, наприклад, для працівників дошкільних навчальних закладів, ми не зможемо виплачувати навіть обов'язкові виплати, тому що велике навантаження на підприємства критичної інфраструктури, ви знаєте, що ми тарифи не можемо піднімати там, там, там, там. Це все збиткове, ми утримуємо, ми дотуємо, ну і звісно, що нам потрібно утримувати і ті кошти, яких не вистачає на освіту, і на соціалку, і на медицину, і на соціальний супровід людей похилого віку. Тобто вся глобальна система почне з другого півріччя 2026 року сипатися. Крім того, це так два слова, в нас ще і 78 мільйонів реверсна дотація. Ну це так контрольний в голову.

І декілька слів, що пан Сергій казав, коли ще до цих проблем з електрикою, в нас десь купували електроенергію по 7 гривень і для них це вже було збитково, це вже не витримувало собівартість. Якщо ви побачите фінансові звіти "АрселорМіттала", Кривий Ріг, вони спрацювали там в мінус мільярд доларів по року. Така ж ситуація, якщо по 7 гривень була електрика

збиткова, то по 11, по 12, по 15, по 18 це катастрофа. Але я хлопцям кажу: "Хлопці, прострелено дві ноги, повзіть, погано працюйте, але не зупиняйтесь".

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Шановні колеги, ну ситуація насправді критична. Ціле місто залежить від того, що далі відбудеться. Просто ціле місто, доля міста на грані. І ми маємо ситуацію, звичайно, абсолютно жахливу. Виходить, що до цієї ситуації, мало того, що війна, мало того, що, зрозуміло, атаки російські на енергетичну систему, які звичайно б'ють, закриття моря, яке було, і все це разом, але якби виходить, що остаточний удар наносить власна держава, коли припиняє повертати, влада, так, припиняє відшкодування ПДВ, податку на додану вартість, коли фактично просто підприємство, унікальне підприємство, експорт... А що таке експорт? Це ж гривня. Це означає той самий курс гривні і все те, чим ми живемо, кожна людина в Україні, це все залежить від роботи таких от підприємств. Тобто це реально абсолютно катастрофічна ситуація, в якій ми опинилися.

Що ми можемо зробити як тимчасова слідча комісія? Ну, по-перше, я хочу повідомити вам, що ми відправимо матеріали, які ви надіслали на нас, і наше сьогоднішнє заслуховування в відповідні органи, тобто в Раду національної безпеки і оборони України, Прем'єр-міністру України, в Державну податкову службу України. Це ті інстанції, в які ми звернемося і будемо просити безпосереднього реагування. Будемо очікувати від них відповідей і будемо очікувати, що вони зможуть дати нам інформацію і зможуть, найголовніше, зробити необхідні кроки для того, щоб відновити вашу роботу і допомогти вам.

Чи є якісь ще кроки, які, ви бачите, ми могли б зробити як тимчасова слідча комісія або на рівні парламенту України, для того щоб якимось чином допомогти вам у вирішенні цієї ситуації?

БИКОВ Д.Г. Ну ті пропозиції, що ми надали, Олексію Олексійовичу, щоб можна було все це відрегулювати.

Ну і критична ситуація щодо електроенергії тут. Ми не просимо якісь там, це ж пов'язана не тільки робота наших бюджетоутворюючих підприємств, це така ситуація для експортерів, які не можуть конкурувати з такою вартістю електроенергії, ну, ми не можемо, нас викинуть зі всіх світових ринків. І це стосується не тільки нас, це загальнодержавна проблема. І зрозуміло, що оці камеральні перевірки в ручному режимі... Тобто ми хочемо: заплатили – віддайте в автоматично. Віддайте в автоматично. Вони приїжджають, вони перевіряють, вони щось там видумують, вони блокують, і все це в ручному режимі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто окремо ви бачите величезну проблему у відмові від автоматичного відшкодування ПДВ.

БИКОВ О.Г. Так точно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді я думаю, що про це варто вам сказати зараз. От проговоріть це чітко, що би ви бачили, які кроки, щоб ми також могли відправити відповідне звернення в Державну податкову службу.

БИКОВ О.Г. Добре.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як, ви бачите, правильно робота має бути побудована?

Окремо я звертаю увагу представників засобів масової інформації, тих, хто зараз нас слухає, дивиться, гостей, які зараз знаходяться тут. Ми як тимчасова слідча комісія абсолютно бачимо і розуміємо, що якщо в державі якісь питання до власників, до визначення власників, якісь підстави були для введення санкцій, хоча, безумовно, введення санкцій проти власних громадян – це окреме питання, яке ми вже ставили, яке, я думаю, нашій тимчасовій слідчій комісії ще доведеться досліджувати, тому що це пряма історія про права людини, але ну не може бути такого, що із-за боротьби, із-за введення санкцій проти власника або одного з власників... До речі, я правильно розумію, що серед власників Ferrero є і міжнародні інституції, міжнародні фінансові організації? Можете трішки про це розказати? Бо це трішки звучало, коли розповідав пан Биков.

БИВАЛІН С.С. Если очень просто, 100 процентов акций группы компании Ferrero торгуется на основной площадке Лондонской фондовой биржи. Да, среди действующих акционеров компании Ferrero есть и такие крупные активы как BlackRock и швейцарские банки, наверно их доля на сегодняшний, ну наверно их доля составляет в текущем, я не знаю, меняется очень часто, но как минимум это 20 процентов акций группы компании Ferrero.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто фактично зупинка підприємства буде мати ще дуже негативний ефект на інвестиційний клімат і імідж держави Україна.

БИВАЛІН С.С. Единственная украинская компания, которая торгуется на основной площадке Лондонской фондовой биржи, это группа компаний Ferrero. Закрытие предприятия, ну да, ущерб наверно имиджу страны в том числе.

ГОНЧАРЕНКО О.О. ... *(нерозбірливо)* не врятують.

А чому, а що це за ситуація, що Лондонська фондова біржа не внесена в перелік Кабінету Міністрів?

БИВАЛІН С.С. Да, а это очень интересная история. В августе 2023 года, если не помиляюсь, вышел Закон "О санкциях", который включает в себя пункт, что все компании обязаны раскрывать кінцевого бенефіціара-власника окремих компаній, которые называются в законе "публичными компаниями". И публичными по закону являются компании, если 100 процентов их акций котируются на фондовых биржах. А список этих фондовых бирж должен был опубликовать Кабинет Министров в вересні 2023-го.

БИКОВ Д.Г. 1 травня 2024 року, це 86 постанов.

БИВАЛІН С.С. Был этот список опубликован. На жаль, в этот список попали очень много фондовых рынков Европы и небольших, и незначительных и в этот список не попали, к сожалению, Лондонская фондовая биржа, Нью-Йоркская фондовая биржа, Токийская фондовая биржа и Сингапурская фондовая биржа – это 90 процентов акций мирового оборота акций не попали в список, опубликованный Кабмином. Но, к сожалению, опять же, нельзя усматривать злой умысел в этом, но единственная компания, которая котируется на крупных мировых площадках, это, к сожалению, только компания Фергехро.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну це звучить якось взагалі дико.

БИВАЛІН С.С. Мы неоднократно обращались и к Юлии Анатольевне Свириденко, и с просьбами к министру Соболеву, но, к сожалению, нам

ответили, что, да, він працює над цим питанням і ми колись услышим новости по продвижению этого вопроса.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А BlackRock, швейцарський банк і інші потенційні акціонери, я розумію, що зараз на біржі хтось може купити акції і сказати акціонерам, але ті, хто нам відомі, вони якимось чином, ви звертались до них, залучали їх, можливо вони звертались на посольства своїх країн, ну країн, там відповідно Швейцарія, Сполучені Штати Америки, чи є якесь звітти реагування?

БИКОВ Д.Г. Я хочу сказати, що кожен рік до війни ми приймали послів Великої Британії, Сполучених Штатів Америки, Японії, Швейцарії. Я з ними всіма був в добрих стосунках і вони всі постійно приїжджали, вони дуже цікавились роботою підприємства. Окрім цього, лондонські торги проводились кожен рік. Це все було цікаво, такі форуми були, приїжджали дуже відомі бізнесмени від акціонерів і все це, знаєте, було великою частиною України у світовій економіці. Ми завжди цим пишались. Ну а на зараз?

І я хочу сказати про наслідки, про наслідки. Ви розумієте, що Лондонська фондова біржа це не просто так, там десь якийсь ринок. Я думаю, що наслідки будуть дуже, дуже вагомими, але вони будуть проти держави Україна, тому що за все це будуть відповідати не чиновники, за все це буде відповідати держава Україна, і це дуже прикро.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам.

Ну все, ставимо на цьому крапку. Зі свого боку ми зробимо необхідні звернення і сподіваємось, що вони допоможуть. Ми поборемося, все зробимо для того, щоб врятувати місто Горішні Плавні, для того, щоб врятувати підприємство, яке дає 5 тисяч робочих місць, і з якого 750 людей сьогодні

захищають Україну. Тому ми просто не маємо права втратити його. І для того, щоб захистити якийсь інвестиційний імідж нашої держави.

Дякуємо вам. Все, що ми можемо зробити, ми зробимо.

Шановні друзі, у нас залишається два пункти, які ми ще не обговорили. Один з них, до нас зараз доєднується сер Вільям Браудер, це дуже відомий в усьому світі чемпіон і людина, яка бореться з корупцією на світовому рівні. Це людина, якого Путін вважає своїм особистим ворогом, тому що це людина, яка ще до повномасштабного вторгнення власне боролася з цією клептократією російською. І знаменитий список Магнітського це результат діяльності Білла Браудера. І я прошу вивести його на екран. І ми зараз будемо мати унікальну можливість якраз в рамках повноважень нашої комісії буквально з ним теж поговорити про важливість боротьби з корупцією. І це є суперактуальне звичайно питання. І ми зараз очікуємо пана Браудера на екрані.

Так-так, звичайно.

РУДИК К.О. У 2022 році, коли почалося повномасштабне вторгнення, я пам'ятаю, як ми почали працювати над питанням конфіскації активів, і ви знаєте, ніхто із міжнародних політиків не вірив взагалі, що це можливо. Всі, до кого ми підходили і в Мюнхені, і в Давосі, всі сміялись і казали, що це є неможливим. І єдиною людиною, яка повірила, яка носилася разом з нами з цією ідеєю, був Білл Браудер, який допоміг перейти від того, що світ сміється з питання конфіскації активів, до того, що по суті зараз російські активи вже працюють на Україну і рано чи пізно вони будуть конфісковані, передані нам і використані для захисту України і для захисту Європи. І за це ми дуже вдячні пану Браудеру та його команді, за те, що не будучи українцями, вони працюють на нашу перемогу і допомагають нам тим, чим можуть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Абсолютно вірно. Ну і зараз пан Браудер продовжує насправді дуже активну таку лобістську діяльність в підтримку України, за що йому велика подяка. Я так розумію, о, є.

(Виступ англійською, без перекладу)

Вільям БРАУДЕР. В першу чергу дуже вам дякую за запрошення і за можливість звернутися до вашої комісії. Наскільки ви знаєте, я є автором Акта Магнітського, і це дуже важливий документ, який якраз допомагав саме в тому, чим займається зараз ваша комісія.

Акт Магнітського – це він почався з ситуації, коли було вбито адвоката Магнітського, а причина, з якої його було вбито, це величезна схема російського уряду по відмиванню більше ніж 200 мільйонів доларів.

Коли ми зайнялися цим питанням і почали розглядали якраз, куди ділися ось ці 230 мільйонів доларів, ми відкрили дуже велику і дуже цікаву історію про те, що всі ці гроші виводилися через один єдиний банк, через один естонський банк. В цей момент до нас звернулося данське телебачення з питанням, з інформацією про те, що вони отримали витік інформації якраз про ось ці гроші і про ось цю велику таку схему по відмиванню російських грошей.

Після того ця данська газета, коли вони порівняли ту інформацію, яку вони отримали від нас, з тією інформацією, яку вони мали в своєму розпорядженні, вони повернулись до нас через тиждень і повідомили про те, що мова ішла не про 230 мільйонів доларів, а про більше ніж 8 мільярдів. Пізніше керівництво банку звернулось до окремих розслідувачів і провели своє власне розслідування, і після цього стало зрозуміло, що в російського народу було вкрадено не 8 мільярдів доларів, а більше ніж 200 мільярдів доларів. І це була інформація лише виключно від одного банку. Я думаю, якщо подивитись на ту кількість банків, в яких ця схема працювала, то можна

було зрозуміти, що режим путіна вкрав навіть не 200 мільярдів доларів, а трильйони і трильйони доларів у російського народу.

І я щиро вірю в те, що однією з причин війни Росії проти України є те, що Путін так сильно хотів, щоб російський народ не задавав питань стосовно тих діянь, які він робить по відношенню до його країни, що йому потрібно було знайти якогось зовнішнього ворога і, на жаль, цим ворогом стала Україна в його очах. Він вкрав настільки багато грошей, що він просто боявся власного народу і через це тепер, на жаль, ваш народ страждає.

Я сподіваюся, що всі ремарки були для вас корисними. І, будь ласка, мої друзі Олексій та Кіра, звертайтеся, як я ще можу вам допомогти.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже, Біле, дякую за вашу допомогу. Ми, звичайно, звернемося до вас за вашою експертизою.

І, як ви вірно сказали, найбільший експорт Росії це не нафта і не діаманти, а найбільший експорт Росії – це корупція.

І у вас є величезний досвід по лобіюванню Акта Магнітського по всьому світу. І сьогодні до нас доєднувалися наші колеги з Британії та Сенату Сполучених Штатів, тому сподіваємося на подальшу співпрацю так само.

РУДИК К.О. Дорогий Білле, дуже дякуємо за те, що ви доєдналися сьогодні до нас. І ви були одним з тих людей, які допомагали нам з самого початку повномасштабного вторгнення. І дуже дякуємо, що сьогодні ви знову нагадуєте про те, що ми не одні, що ми не одні в цій боротьбі. Я сподіваюсь, що найближчим часом ми все-таки переможемо і Путін не зможе більше завдавати шкоди жодному з людей.

Вільям БРАУДЕР. Я великий прихильник України і, будь ласка, звертайтеся за будь-якою допомогою, як я тільки можу вам допомогти. Я сподіваюсь, що ми разом зможемо перемогти Путіна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую, пане Браудер. Дякую ще раз.

Шановні колеги, переходимо до останнього пункту в нашому "Різному". Зараз ми пройдемося по кількох запрошених, яких ми запрошували на засідання тимчасової слідчої комісії, однак які не з'явилися, але в нас до них багато питань. І ці питання дуже серйозні. І так як вони ніяк не можуть з'явитися, але ми не можемо далі не помічати їхню діяльність і ми хочемо, щоб була на це реакція, то ми почнемо ставити ці питання *in their absence*, тобто за їхньої відсутності, але я впевнений, що зможемо продовжити потім і за їхньої присутності.

Отже, перше. Це Андрій Швець – начальник Головного слідчого управління Служби безпеки України. Ми його дуже чекаємо на засіданні тимчасової слідчої комісії. Пане Швець, я звертаюся до вас, я впевнений, що ви бачите, чуєте, побачите, ви очолюєте Головне слідче управління Служби безпеки України. Це супервідповідальна посада. Ви знаєте, що в Україні є парламент, це Верховна Рада України. Верховна Рада України створила тимчасову слідчу комісію. Відповідно до закону ви зобов'язані з'являтися на виклик тимчасової слідчої комісії. На жаль, поки ви цього не зробили, ми продовжуємо на вас очікувати, але поки ми поставимо вам низку запитань.

Перше. У нас тут свідчив бізнесмен Сергій Ваганян і він говорив нам, давав свідчення про, на його думку, злочинні дії пана Баканова і пана Наумова, це колишній очільник Служби безпеки України (пан Баканов) і колишній очільник внутрішньої безпеки Служби безпеки України – генерал Наумов. Ви були призначені тимчасово виконуючим обов'язки начальника Головного слідчого управління СБУ 22 листопада 2019 року – тоді, коли в СБУ вже керівником був Іван Баканов, а також там працював Наумов. І Сергій Ваганян стверджує про ваші близькі зв'язки з обома цими людьми і надавав комісії фото ваше, пане Швець, з Наумовим. Чи можемо ми його зараз показати? То ми його покажемо на екрані.

Далі. Безпосередньо ви були призначені на посаду начальника Головного управління СБУ аж через 4 роки. Тобто 4 роки ви були в статусі тимчасово виконуючого обов'язки і 23 жовтня 2023 року указом Президента ви були призначені начальником Головного слідчого управління Служби безпеки України.

І ми отримали достатньо багато інформації стосовно вас, в тому числі стосовно власності, якою володіє ваша родина, і яка також, з нашої точки зору і з точки зору журналістських розслідувань, не має зрозумілих пояснень, звідки вона взялась. Чи можна нам показати відео? Чи готове відео? Зараз, чекаємо. Це відео взимку 2023-го.

(Демонстрація відео)

Під Києвом в котеджному містечку Золоче родина Андрія Швеця володіє двома земельними ділянками. Земля оформлена на дружину та батька, придбана у 2019 році, там, де збудований котедж, в якому фактично мешкає сім'я керівника слідства Служби безпеки України. Згідно із реєстрами дружина Андрія Швеця Швець Ольга Олександрівна та його батько Швець Зиновій Григорович володіють двома земельними ділянками в котеджному містечку Золоче в Київській області. Кадастрові номери земельних ділянок є. У власності родини Швеця дані земельні ділянки знаходяться з жовтня 2019 року, одразу після призначення на посаду заступника начальника Головного слідчого управління. На цих земельних ділянках побудований котедж, в якому проживає родина Швеця. Ще у 2022 році про даний будинок робило розслідування "Радіо Свобода". За оцінками журналістів, маєток правоохоронця може коштувати близько 420 тисяч доларів, це понад 18 мільйонів гривень за нинішнім курсом. Виникає питання, звідки гроші на подібний маєток.

Але тепер після відео і після сум я зачитаю, де працював пан Швець, щоб зрозуміло було, звідки ж він взяв гроші. Можливо, пан Швець був бізнесменом до призначення у Службу безпеки України.

Отже, 2003-2014 роки – працював у прокуратурі та Державній податковій службі, 2014 рік – у Державній фіскальній службі, 2016-2017 роки – співзасновник юридичної фірми "Правова та економічна безпека", 2017-2018 роки – у Міністерстві юстиції, жовтень 2019-го – заступник начальника Головного слідчого управління СБУ, листопад 2019-го – тимчасово виконуючий обов'язки начальника Головного слідчого управління СБУ, з 23 жовтня 2023-го – начальник Головного слідчого управління СБУ. Тобто людина все життя пропрацювала на державній службі, при цьому володіє майном, про яке ми тільки що говорили.

Також у нас є інформація по цілому ряду кримінальних справ і проваджень, які вела Служба безпеки України і які були закриті. На нашу комісію надійшов документ по цілому ряду таких кримінальних проваджень. 22024 (багато нулів) 0949, буду казати тільки останні цифри, про ТОВ "Метопттрейд", систематична заготівля металобрухту з ігноруванням вимог чинного законодавства щодо забезпечення контролю вибухонебезпечності, хімічної та радіаційної безпеки, подальшого постачання на адресу підприємств реального сектору економіки. Останні цифри 0345, ТОВ "Охоронне агентство Каскад", там об'єкти критичної інфраструктури.

Далі ми бачимо справи і які стосуються держави-агресора, і можливої легалізації коштів. І всі ці справи, я можу продовжувати номери. Ми хочемо заслухати пана Швеця безпосередньо, йому поставити ці питання. Справ багато. І в комісію надходить інформація, що ці справи не були доведені до кінця і, можливо, до цього всього доклав руку безпосередньо керівник Головного слідчого управління Служби безпеки України. Повторюсь, всі є конкретно ці провадження. Ми хочемо почути, що відбувається, чому вони не доведені до кінця.

Також на нашому засіданні, власне, з чого почалася історія про запрошення пана Швеця на засідання тимчасової слідчої комісії. На нашій зустрічі 15 січня на засіданні ТСК очільник Спеціалізованої антикорупційної

прокуратури Олександр Клименко заявив, цитую: "До мене надходила інформація про те, що мені готується підозра". Очільник Національного антикорупційного бюро України Семен Кривонос заявив також: чув, що СБУ готувало мені підозру. На моє уточнююче питання, чи це робилося Головним слідчим управлінням СБУ, була ствердна відповідь. Також комісії надійшла інформація, що в жовтні 2025 року до САП приїжджав колишній голова Служби безпеки України Василь Малюк зі своїм тодішнім заступником Сергієм Наумюком і мали зустріч і на цій зустрічі, можливо, проект підозри Клименку, підготовлений паном Швецем, був показаний. Все це дуже серйозні питання.

Комісія звернулася до Служби безпеки України з відповідним запитом. Ми отримали відповідь на наш запит, підписаний безпосередньо паном Швецем, стосовно можливих підозр, фігурантами яких є керівники НАБУ та САП. І відповідь така: "Згідно з даними реєстру станом на 23 лютого 2026 року досудове розслідування у кримінальних провадженнях стосовно директора Національного антикорупційного бюро України Кривоноса та/або керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Клименка слідчими СБУ не розпочиналися і не здійснюються, не здійснювалися. Повідомлення про підозру вищевказаним службовим особам слідчими Служби безпеки України не здійснювалося. Інформація з приводу інших питань відсутня". Нам повідомляє пан Швець.

Таким чином, у нас сьогодні є питання, які ми хотіли задати і почути відповіді про ці підозри, на що ми поки що маємо тільки оцю письмову відповідь, яка не в повній мірі відповідає на ті питання, які в нас є. У нас залишається дуже багато питань, пане Швець, до вас.

Ваші зв'язки з Іваном Бакановим, ваші зв'язки з Андрієм Наумовим, який, я нагадаю, втік з країни за добу до початку повномасштабного вторгнення. Чому 4 роки ви були в статусі тимчасово виконуючого обов'язки? Чому врешті-решт були-таки призначені начальником Головного слідчого

управління? Яка роль Головного слідчого управління в тому тиску, який здійснювався на антикорупційні органи влітку минулого року? Роль Головного слідчого управління і безпосередньо пана Швеця в затриманні детектива Національного антикорупційного бюро України Магомедрасулова.

Тож просимо з'явитися на засідання тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України, проявити повагу до єдиного законодавчого органу України, відповісти на всі питання і не змушувати комісію задіювати правові норми по приводу на засідання ТСК.

Ідемо далі. Ще один такий персонаж цікавий. Це очільник Держфінмоніторингу пан Філіп Пронін. Пана Філіпа Проніна ми фактично з першого нашого засідання, початку нашого засідання 15 січня ми очікуємо і ніяк не можемо дочекатися.

Поки ми чекаємо Філіпа Проніна, що ми дізналися? Після свого призначення на посаду, от ми взяли буквально за минулий рік і початок цього року.

15-23 лютого, 9 днів, відрядження Проніна в місто Париж, Франція, засідання FATF, про результати якісь спеціальні для України невідомо.

13 травня. Пан Пронін не з'явився на тимчасову слідчу комісію щодо фінансового шахрайства дропів через міжнародні зустрічі. Які – невідомо.

8-15 червня, 8 днів. Тепер відрядження в Страсбург, Франція, спільне засідання FATF та Moneyval. І результати для України нам невідомі.

4-13 липня, 10 днів, відрядження в Люксембург, Велике Герцогство Люксембург. Засідання Егмонтської групи. Результати невідомі.

30 вересня – 4 жовтня, 5 днів. Відрядження в місто Цюріх тепер, Швейцарія. Одноденна зустріч з міжнародними партнерами. Чомусь треба було виїжджати аж 28 вересня, думаю, не тому, хотілось б вірити, що не тому, що 29 вересня в пана Проніна день народження, хочеться вірити, що тоді Пронін хотів як справжній чиновник бути вдома, але так випало йому, що бути в Швейцарії, і був там.

12-17 жовтня, 6 днів, відрядження в місто Берн (Швейцарія), конференція "Назад у майбутнє", просто голлівудська назва. Без результату.

17-26 жовтня, ще 10 днів, знову Париж, знову Париж манить Філіпа Проніна, він знову там. Засідання FATF. Теж про результати ми не знаємо, але знаємо, що 21 жовтня НАБУ приходять з обшуками до першого заступника Проніна Богдана Корольчука і взагалі до Фінмоніторингу. Вилучається велика кількість печаток суб'єктів господарювання, в тому числі з офшорів, папки з документами, близько 107 SIM-карт, багато мобільних телефонів, жорсткі диски, 7 флеш-накопичувачів, 65 оптичних дисків, грошові кошти в сумі 278 тисяч доларів США та 3,3 мільйона гривень, які не були задекларовані. Така історія.

Далі починає працювати наша ТСК, запрошуємо Проніна. Він на лікарняному. 15 січня – на лікарняному, 21 січня – на лікарняному. Однак, 23 січня, одразу одужавши, десь виходить під час лікарняного, зробивши щеплення від жовтої лихоманки, пан Пронін вилітає в місто Аруша (Танзанія). Там теж засідання робочої групи, Егмонтської групи. Про результати для України невідомо, однак відомо, що в програмі один день був присвячений екскурсії в Національний заповідник для вивчення теми "Незаконна торгівля дикими тваринами". Ну сподіваємось, що пан Пронін зміг їх захистити.

Значить, і знову за дивним збігом обставин, 22 січня день народження дружини пана Проніна. Тобто у самого пана Проніна день народження в Цюріху, день народження дружини він зустрічає в Аруші (Танзанія). Зрозуміло, в Україні в цей час холодно, в Аруші набагато тепліше. Це безумовно цікаво.

Повернувшись в Україну, пан Пронін фактично як пересадку зробив, тому що вже 6 лютого, буквально через три доби, у нього нове відрядження, тепер в Мехіко, Мексиканські Сполучені Штати. Розумію, там теж набагато тепліше, ніж в Україні. Знову там, знову у нас ТСК, знову не може до нас

потрапити, просто нам не щастить. І повернувшись з Мехіко, остаточно втомився пан Пронін, я його розумію, такі перельоти і зміна в тому числі часових поясів відбувалася, і тепер з 23 лютого до 6 березня на 16 днів пан Пронін взяв відпустку, треба тепер відпочити.

Таким чином станом на даний час Пронін в 2026 році на робочому місці в Києві перебував 10 днів, 10 днів! І його не буде на роботі до 8 березня включно. Ну 8 березня, звичайно, теж, напевно, в Києві бути не треба. У відрядженні в 2025 році Пронін перебував більше 70 днів, що цікаво, жодного дня у відрядженні по Україні. Тобто Харків, Одеса, Дніпро пана Проніна не дочекалися на відміну від Аруші, Мехіко, Цюриха, Берна, Парижа та інших чудових міст.

Пане Пронін, ми очікуємо вас на засіданні тимчасової слідчої комісії. У нас до вас багато питань.

І ще один такий персонаж, це Тимофій Милованов. Тимофій Милованов – колишній очільник Міністерства економіки України, а також, і в контексті роботи саме нашої тимчасової слідчої комісії це особливо важливо, член наглядової ради Енергоатому, того самого Енергоатому, по якому відбувається справа, яку називають ще "Міндічгейт", або справа "Мідас", яку веде Національне антикорупційне бюро та Спеціалізована антикорупційна прокуратура, про те, як в Енергоатомі працювала система "шлагбаум", як все це дозволило вкрати з Енергоатома більше 100 мільйонів доларів щонайменше, це те, що стверджує слідство. І весь цей час в Наглядову раду Енергоатома входив Тимофій Милованов.

Тимофій Милованов в 2025 році задекларував отримання грошей в НАК "Енергоатом": січень-квітень – немає, не задекларовано; починаючи з травня, 900 тисяч гривень – за травень, червень – 704 тисячі гривень, липень – 352 тисячі гривень, серпень – 352 тисячі гривень, вересень – 352 тисячі гривень, жовтень – 352 тисячі гривень, листопад – 352 тисячі гривень. Далі – справа "Мідас" і звільнення пана Милованова з наглядової ради, бо всю

наглядову раду міняють. Але за цей час поки що пан Мілованов встиг отримати з Енергоатому, а це компанія, яка на сто відсотків належить державі Україна, тобто громадянам України, 3 мільйони 372 тисячі 387 гривень.

Ще раз, людина отримувала від 350 до 900 тисяч гривень на місяць в той час, як зарплата українського військового на нулі з усіма надбавками і доплатами може становити максимум 170 тисяч гривень. Пан Мілованов в наглядовій раді, не відомо взагалі що роблячи, тому що за чим наглядала наглядова рада, як вона так наглядала, що Енергоатом в цей час грабували, це ми поки що не ставимо питання про можливу залученість до цього пограбунку, але тоді виникає питання: як виконувались обов'язки в наглядовій раді, коли так грабувалася державна енергетична компанія, і отримував за це отакі гроші, отакі статки, колосальні абсолютно. В цей час, як пенсіонери українські, отримуючи пенсію 3 тисячі гривень, а ще в деяких навіть і менше є, сплачують за електроенергію останні копійки, хтось далі з цього отримує оці всі мільйони і за чим наглядав, невідомо.

А після того, як він був запрошений на тимчасову слідчу комісію, пан Мілованов, яке тільки кіно не влаштував. Йому би звичайно в наглядову раду укрцирку би піти, бо там було би, мені здається, більш так по місцю, тому що він і приходив до будівлі Київради, чомусь прийшов тоді, коли засідання не було, і в години, коли засідання немає. Постояв, сфотографувався біля таблички. Тепер він поїхав у якесь довге відрядження, нас інформує, що він в довгому-довгому відрядженні.

Мені здається, особливо що пан Мілованов має відношення до Київської школи економіки, поважний навчальний заклад, в якому вчаться наші майбутні керівники держави, я впевнений в цьому, але мені здається, що це не той приклад, який пан Мілованов їм надає своїм відношенням до парламенту України, не з'являючись на засідання тимчасової слідчої комісії, роблячи якісь дивні коментарі в соцмережах, я не хочу далі в деталі цих коментарів входити.

Тому, пане Милованов, повертайтеся з відрядження, зберіться з силами і прийдіть. Звичайно, можете посилатися, як ви один раз вже це робили, на свою розумову неповноздатність, називаючи себе дебілом, ми вас дебілом не вважаємо, ми вважаємо вас колишнім міністром економіки України і колишнім членом наглядової ради Енергоатому, а значить ви маєте прийти і відповідати на питання тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України.

Друзі, це оголошення по цих конкретних персонажах.

На цьому засідання тимчасової слідчої комісії сьогодні в результаті вичерпання порядку денного я оголошую завершеним.

Всім дякую.

До нових зустрічей.

Апарат Верховної Ради України
04-98/3-2026/47223 від 04.03.2026

2166103

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ГОНЧАРЕНКО ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Сертифікат: 5E984D526F82F38F0400000069605C01FC0B3506

Дійсний до: 08.04.2026 0:00:00

